

หลักการและ แนวทางชี้แนะ ด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรหมแดนนานาชาติ

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

หลักการและ
แนวทางชี้แนะ
ด้านสิทธิมนุษยชน
ณ พรหมแดนนานาชาติ

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

คำปรารภ

หลักการและแนวทางชี้แนะด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นผลจากการหารือระหว่างผู้เชี่ยวชาญจากหลายภาคส่วนเพื่อกำหนดแนวทางบรรทัดฐานเกี่ยวกับการบริหารจัดการพรมแดนนานาชาติ เจตนารมณ์ของข้อเสนอแนะนี้ คือ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงานของรัฐ หน่วยงานระหว่างประเทศ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพรมแดนตามหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 69 ซึ่งจัดขึ้นในปี พ.ศ. 2557 ได้มีการนำเสนอ “หลักการและแนวทางชี้แนะ” พร้อมรายงานเลขชาติการสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองผู้อพยพ (A/69/277) โดยรัฐสมาชิกยังได้รับทราบ “หลักการและแนวทางชี้แนะ” ในมติสมัชชาใหญ่สหประชาชาติว่าด้วย “การคุ้มครองผู้อพยพและผู้อพยพที่เป็นเด็กและวัยรุ่น”

พรมแดนนานาชาติอาจเป็นสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยสำหรับผู้อพยพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้อพยพที่อยู่ในสถานการณ์การย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ หรือสันนิษฐานได้ว่าอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว ผู้อพยพหลายคนเสียชีวิตขณะเดินทางด้วยเรือที่มีสภาพไม่พร้อมออกเดินทางทะเล ถูกผู้ลักลอบขนคนเข้าเมืองปล่อยให้เสียชีวิตกลางทะเลหรือถูกเจ้าหน้าที่พรมแดนยิงตามคำสั่ง “ยิงเมื่อเห็น” เพื่อยับยั้งมิให้เกิดการย้ายถิ่นไม่ปกติ ณ เขตแดนทางบก ทางทะเล และทางอากาศทั่วโลก ผู้อพยพต้องประสบกับการเลือกปฏิบัติและการตัดสิทธิโดยพลการ การบังคับใช้กฎหมายโดยใช้หลักเกณฑ์ทางเชื้อชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการแทรกแซงสิทธิในความเป็นส่วนตัวอย่างไม่ได้สัดส่วน การทรมาน และความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงบนฐานของเพศสภาพ วิธีการสกัดกั้นที่อันตราย และการกักตัวผู้อพยพเป็นเวลานานหรือโดยพลการ นอกจากนี้ กฎหมายภายในและระเบียบข้อบังคับทางปกครองยังกำหนดให้เขตแดนเป็นพื้นที่ยกเว้นสำหรับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การตรวจสอบและถ่วงดุลที่ปกติมักปรากฏอยู่ในกฎหมายภายใน

ประเด็นปัญหาดังกล่าวและปัญหาสิทธิมนุษยชนด้านอื่น ๆ ถูกหยิบยกขึ้นกล่าวถึงใน “หลักการและแนวทางชี้แนะด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ” ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ แนวคิดพื้นฐานของ “หลักการและแนวทางชี้แนะ” คือ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกำหนดให้ ผู้อพยพทุกคน ไม่ว่าจะมีความสามารถทางกฎหมายใด เดินทางมายังเขตแดนด้วยวิธีการใด มาจากที่ใด หรือมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ดังที่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนในบทนำของหลักการนี้ว่า “แนวคิดพื้นฐานของหลักการและแนวทางชี้แนะนี้คือความเชื่อว่าการเคารพสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพทุกคน ไม่ว่าจะมีความเชื่อชาติ สถานภาพการย้ายถิ่น หรือสภาพแวดล้อมใดก็ตาม ย่อมนำไปสู่การบริหารจัดการพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพ”

กระผมสนับสนุนให้รัฐสมาชิก องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรภาคประชาสังคมนำ “หลักการและแนวทางชี้แนะ” ฉบับนี้มาปรับใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการพรมแดนของตน

-ลายมือชื่อ-

นายไชยิต ราอัด อัล ฮูเซ็น

ข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

อารัมภบท

หลักการและแนวทางชี้แนะด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ประกอบด้วยหลักการชี้แนะ 3 ประการ ซึ่งมีรากฐานมาจากกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกำหนดหน้าที่ให้แก่รัฐในการปกป้อง เคารพ และเติมเต็มสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติทุกคน

ก. ความสำคัญเป็นลำดับแรกของสิทธิมนุษยชน :

สิทธิมนุษยชนควรเป็นหัวใจสำคัญของมาตรการบริหารจัดการพรมแดน

ข. การไม่เลือกปฏิบัติ : ผู้อพยพควรได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ ณ พรมแดน ทุกรูปแบบ

ค. การให้ความช่วยเหลือและการปกป้องจากภัย

อันตรายเป็น : รัฐควรพิจารณาสถานการณ์ของผู้อพยพในบริเวณพรมแดนทุกคน และจัดให้มีความคุ้มครองและการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการชี้แนะเน้นย้ำเป็นการเฉพาะว่าควรพิจารณาถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กทุกคนที่อยู่ในบริเวณพรมแดนนานาชาติเป็นอันดับแรก ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ปกครองของพวกเขาจะมีสถานภาพการย้ายถิ่นใดก็ตาม

แนวทางชี้แนะ 10 ข้อนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่รัฐด้วยวิธีการที่ปฏิบัติได้จริงเพื่อแก้ไขปัญหา โดยการเสริมสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชนในบริเวณพรมแดน การรับรองสิทธิมนุษยชนในการให้ความช่วยเหลือและการสกัดกั้น การคัดกรอง การหลีกเลี่ยงการกักกัน และการรับรองการเดินทางกลับหรือการส่งตัวกลับตามหลักสิทธิมนุษยชน แนวทางชี้แนะแต่ละข้อเน้นย้ำถึงปัญหาสำคัญในเรื่องความรับผิดชอบ โดยเสนอให้มีการกำหนดกลไกติดตามที่เป็นอิสระ ณ พรมแดน และกำหนดให้ผู้อพยพทุกคนสามารถเข้าถึงการเยียวยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางชี้แนะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนหลายด้านที่เกิดขึ้น ณ พรมแดน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่ซับซ้อน ตัวอย่างเช่น กรณีเกี่ยวกับการส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน **แนวทางที่ 1** เสนอให้รัฐและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องนำการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลและสื่อมาใช้เพื่อการคุ้มครองผู้อพยพและขจัดความเกลียดกลัวคนต่างชาติ ณ พรมแดน และเสนอว่าไม่ควรใช้คำว่า “ผิดกฎหมาย” เมื่อกล่าวถึงผู้อพยพที่อยู่ในสถานการณ์การย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ **แนวทางที่ 2** เรื่อง **กรอบกฎหมายและนโยบาย** เสนอให้รัฐรับรองว่าการเข้าเมืองแบบไม่ปกติของผู้อพยพไม่ถือเป็นความผิดทางอาญาและบุคคลที่ช่วยชีวิตผู้อพยพที่กำลังเผชิญกับทุกภัยจะไม่ถูกดำเนินคดีอาญา อีกทั้งยังเรียกร้องให้มีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับการใช้กำลังมากเกินไปจนความจำเป็น

การก่ออาชญากรรม และการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในบริเวณพรมแดน ในส่วนของ **การเสริมสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชน แนวทางที่ 3** เสนอให้มีการจัดการฝึกอบรม จัดหาอุปกรณ์ และให้คำตอบแทนอย่างเหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่พรมแดน และเรียกร้องให้รัฐจัดทำและบังคับใช้ประมวลหลักปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่พรมแดน

แนวทางที่ 4 เสนอให้มีการสอดแทรกมาตรฐานและการคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชนเข้าไปใน **มาตรการการช่วยชีวิตและการสกัดกั้น** และเสนอมาตรการที่ปรับใช้ได้จริง เช่น การติดตั้งเครื่องส่งสัญญาณบีคอนตามเส้นทางการอพยพที่อันตรายเพื่อช่วยเหลือผู้อพยพ และให้เงินชดเชยแก่กัปตันเรือในกรณีที่ต้องเสียเงินจากการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพ นอกจากนี้ แนวทางที่ 4 ยังกำหนดความรับผิดชอบของบริษัทขนส่งเอกชนที่มีส่วนร่วมในการบังคับใช้มาตรการจำกัดการเดินทางเข้าเมือง เช่น การดำเนินการคัดกรองก่อนออกเดินทาง **แนวทางที่ 5** พิจารณาข้อกำหนดด้านสิทธิมนุษยชนในบริบทของ **การให้ความช่วยเหลือทันที** เช่น การรักษาพยาบาล การจัดหาอาหารและเครื่องดื่มที่เพียงพอ ผ้าห่ม เสื้อผ้า เครื่องใช้เพื่อสุขอนามัย และโอกาสในการพักผ่อน และเรียกร้องให้รัฐจัดให้ผู้อพยพทุกคนได้รับการบริการทางการแพทย์ที่จำเป็น ซึ่งรวมถึงการส่งต่อผู้อพยพเพื่อเข้ารับการดูแลสุขภาพจิตตามความเหมาะสม

ในบริบทของ **การคัดกรองและการสัมภาษณ์ แนวทางที่ 6** เน้นย้ำให้กระบวนการคัดกรองต้องคำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัว รวมถึง การตรวจค้น และการจัดการกับทรัพย์สินอย่างเหมาะสม และเรียกร้องให้มีการคุ้มครองการเก็บข้อมูลในบริเวณพรมแดนอย่างเคร่งครัด (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลไบโอเมตริก) ข้อจำกัดการเข้าเมืองทั้งหมดควรเป็นข้อจำกัดที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และ ไม่ควรกำหนดให้มีการบังคับตรวจโรคไว้ในนโยบายการย้ายถิ่น เช่น เชื้อเอชไอวี วัณโรค หรือการตั้งครรรภ์ แนวทางนี้เรียกร้องให้รัฐให้ความสนใจเป็นพิเศษกับสถานการณ์ของผู้หญิง (ในขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่พรมแดนต้องไม่สันนิษฐานว่าผู้หญิงเป็นกลุ่มคนเปราะบาง หรือไม่มีเอกฉันท์เหนือตนเอง) ผู้อพยพที่เป็นผู้พิการ บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และเด็ก ในระหว่างการคัดกรองและการสัมภาษณ์

แนวทางที่ 7 กล่าวถึง **การคัดแยกและการส่งต่อทำให้ความช่วยเหลือ** และสนับสนุนให้รัฐจัดทำแนวทางและกำหนดขั้นตอนมาตรฐานในการดำเนินการคัดแยกและการส่งต่อทำให้ความช่วยเหลือ และเรียกร้องให้มีหน่วยให้บริการที่เกี่ยวข้องในบริเวณพื้นที่ชายแดน แนวทางนี้เสนอให้มีการคัดแยกเด็กโดยเร็ว และให้ปฏิบัติต่อบุคคลที่อ้างตนว่าเป็นเด็กตามที่กล่าวอ้าง และดำเนินการพิสูจน์อายุตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ควรส่งตัวผู้เสียหายจากการทรมาน ความรุนแรง และได้รับบาดเจ็บทางจิตใจ เพื่อเข้ารับบริการทางการแพทย์และการดูแลทางสังคม-จิตใจ และควรหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการซ้ำเติมบาดเจ็บทางจิตใจจากการดำเนินมาตรการใด ๆ ณ พรมแดน

แนวทางที่ 8 ขอให้รัฐแก้ไขกฎหมายเพื่อสร้างหลัก **การสันนิษฐานว่าไม่ต้องกักกัน** ในกฎหมาย และกำหนดทางเลือกที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนแทนการกักกัน ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องกักกันผู้อพยพ สภาพของสถานที่กักกันต้องเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศ และควรมีการติดตามและประเมินสถานที่กักกันอย่างเป็นอิสระ ซึ่งรวมถึง กลไกป้องกันการทรมานระดับชาติ ผู้อพยพในสถานกักกันควรได้รับอนุญาตให้ติดต่อเจ้าหน้าที่กงสุลประจำประเทศตน และหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ตามความเหมาะสม

แนวทางที่ 9 กำหนดไว้ว่า **การส่งตัวกลับหรือการส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร** ต้องไม่ละเมิดหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) และ/หรือ หลักการห้ามขับไล่แบบกลุ่ม (Collective Expulsion) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความยินยอมในขั้นตอนการส่งตัวกลับโดยสมัครใจจะต้องเป็นการให้ความยินยอมโดยปราศจากการบีบบังคับ เช่น การขู่เชื้อ หรือ โอกาสที่จะถูกกักขังแบบไม่มีกำหนด ผู้อพยพไม่ควรถูกส่งตัวกลับไปเผชิญหน้ากับสถานการณ์ความยากจน หรือสภาพที่ไม่เอื้ออำนวย ที่ความปลอดภัยหรือสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพถูกคุกคาม เช่น การส่งตัวกลับไปยัง “พื้นที่ที่ไม่มีผู้ครอบครอง” ระหว่างพรมแดน ในกรณีของการบังคับส่งกลับ แนวทางนี้เรียกร้องให้รัฐรับรองว่าในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพ จะไม่มีการดำเนินการส่งตัวกลับอย่างเด็ดขาด และจะต้องหยุดการดำเนินการส่งตัวกลับ และผู้อพยพที่ถูกละเมิดสิทธิระหว่างกระบวนการส่งตัวกลับสามารถยื่นคำร้องได้

ประการสุดท้าย **แนวทางที่ 10 ความร่วมมือและการประสานงาน** เรียกร้องให้รัฐกำหนดให้มีการรับประกันสิทธิมนุษยชนไว้อย่างชัดเจนในข้อตกลงการดำเนินงานและการจัดการใด ๆ ทั้งยังระงับความร่วมมือใด ๆ เช่น สัญญาการเดินทางเรือ การร่วมลาดตระเวน หรือ สัญญาการแบ่งปันข้อมูล ที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เสนอให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐเพื่อส่งเสริมให้เกิดมาตรการการบริหารจัดการการย้ายถิ่นและพรมแดนที่คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ที่เท่าเทียม มีศักดิ์ศรี ชอบด้วยกฎหมาย และมีหลักฐานเชิงประจักษ์

สารบัญ

		วรรค	หน้า
	คำปรารภ		ii
	อารัมภบท		iv
I.	บทนำ	1-10	1
	ก. สิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ	1-4	1
	ข. ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของหลักการและแนวทาง	5-10	3
II.	หลักการชี้แนะด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ	1-13	7
	ความสำคัญเป็นลำดับแรกของสิทธิมนุษยชน	1-7	7
	การไม่เลือกปฏิบัติ	8-9	8
	การให้ความช่วยเหลือและการปกป้องจากภัยอันตราย	10-13	9
III.	แนวทางชี้แนะด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ		11
	แนวทางที่ 1 : การส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	1-10	11
	แนวทางที่ 2 : กรอบกฎหมายและนโยบาย	1-13	14
	แนวทางที่ 3 : การสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชน	1-19	17
	แนวทางที่ 4 : การรับรองสิทธิมนุษยชนในขั้นตอนการช่วยชีวิตและการสกัดกั้น	1-16	21
	แนวทางที่ 5 : สิทธิมนุษยชนในบริบทของการให้ความช่วยเหลือทันที	1-9	25
	แนวทางที่ 6 : การคัดกรองและการสัมภาษณ์	1-18	27
	แนวทางที่ 7 : การคัดแยกและการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ	1-11	31
	แนวทางที่ 8 : การหลีกเลี่ยงการกักกันผู้อพยพ	1-20	33
	แนวทางที่ 9 : การเดินทางกลับหรือการส่งตัวกลับตามหลักสิทธิมนุษยชน	1-22	37
	แนวทางที่ 10 : ความร่วมมือและการประสานงาน	1-12	42

© UN Photo/Sylvain Liechti

I. บทนำ

ก. สิทธิมนุษยชน

ณ พรมแดนนานาชาติ

1. พรมแดนนานาชาติไม่ใช่พื้นที่กเว้นหรือข้อยกเว้นสำหรับการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน รัฐมีสิทธิใช้อำนาจ ณ พรมแดนนานาชาติ แต่จะต้องใช้สิทธิดังกล่าวโดยคำนึงถึงพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน ดังนั้นสิทธิมนุษยชนของทุกคน ณ พรมแดนนานาชาติจะต้องได้รับความเคารพ ในการตรวจตราเขตแดน การบังคับใช้กฎหมาย และเป้าประสงค์อื่น ๆ ของรัฐ ไม่ว่าจะมาตรการการบริหารจัดการพรมแดนจะดำเนินการโดยหน่วยงานใด และ ณ ที่ใด ก็ตาม

2. วาทกรรมการย้ายถิ่นฐานนั้นเต็มไปด้วยคำศัพท์ที่ใช้จัดหมวดหมู่ผู้อพยพย้ายถิ่น เช่น “เด็กที่เดินทางโดยลำพัง” หรือ “เด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา” “ผู้อพยพในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ” “ผู้อพยพที่ลักลอบเข้าเมือง” หรือ “ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์” ในความเป็นจริงที่ซับซ้อนของการเคลื่อนย้ายในยุคปัจจุบัน การจัดหมวดหมู่ผู้อพยพอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากบุคคลหนึ่งอาจถูกจัดอยู่ในหลายหมวดหมู่ หรือเปลี่ยนจากหมวดหมู่หนึ่งไปยังอีกหมวดหมู่หนึ่งในระหว่างการเดินทาง และแต่ละคนที่เดินทางสู่พรมแดนย่อมมีแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรระลึกร่วมว่าภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แต่ละรัฐมีพันธกรณีต่อทุกบุคคลในบริเวณพรมแดน ไม่ว่าจะบุคคลเหล่านั้นจะมีเจตนาใดก็ตาม

3. รัฐมีผลประโยชน์อันชอบธรรมในการควบคุมเขตแดน เพื่อรักษาความมั่นคง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน และจัดการกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนั้น สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ จึงได้รวบรวมหลักการและแนวทางชี้แนะเหล่านี้ (“แนวทางชี้แนะ”) ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะนำกรอบการดำเนินงานระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมาปรับใช้เพื่อกำหนดมาตรการการบริหารจัดการพรมแดนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยเสนอแนวทางด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งมีที่มาจากตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นตราสารหลัก และยึดถือแนวคิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและการแบ่งแยกไม่ได้ของสิทธิมนุษยชนทั้งปวง มุ่งที่จะกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างผู้มีหน้าที่และผู้ทรงสิทธิ เน้นย้ำการมีส่วนร่วมและการเสริมพลัง และให้ความสำคัญกับความเปราะบาง สภาวะความเป็นคนชายขอบ และการถูกกีดกัน

4. นอกจากนี้ หลักการที่เป็นรากฐานของแนวทางชี้แนะนี้คือการตระหนักว่าการเคารพสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพทุกคน ไม่ว่าจะบุคคลดังกล่าวจะมีสัญชาติ สถานภาพการย้ายถิ่น หรืออยู่ในสถานการณ์อื่นใดก็ตาม จะนำไปสู่การบริหารจัดการพรมแดนที่มีประสิทธิภาพ นโยบายต่าง ๆ ที่มีได้กำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการกำกับดูแลผู้อพยพ หากแต่มุ่งจำกัดจำนวนผู้อพยพ มีแต่จะทำให้ผู้อพยพตกอยู่ในความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดพื้นที่กวนวุ่นที่มีต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และเกิดการลายนวลพันผิดในบริเวณพรมแดน ทั้งยังเป็นนโยบายที่ไร้ประสิทธิภาพในทางกลับกัน แนวทางการบริหารจัดการการย้ายถิ่นที่สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพของรัฐในการปกป้องคุ้มครองเขตแดน ไปพร้อมกับการปฏิบัติพันธกรณีของรัฐในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของผู้อพยพทุกคน สุดท้ายนี้ แนวทางชี้แนะนี้ถูกยกขึ้นนำเสนอต่อรัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น มิใช่เพียงเพราะรัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีหน้าที่ต้องยึดถือสิทธิมนุษยชนเป็นหลักในการดำเนินมาตรการการบริหารจัดการพรมแดน แต่เพราะรัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านั้นสนใจที่จะปฏิบัติตาม

ข. ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของ หลักการและแนวทาง

5. แม้ว่ารัฐต้องปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของทุกคน ณ พรมแดนนานาชาติ แต่แนวทางชี้แนะนี้มุ่งให้ความสำคัญกับผู้อพยพย้ายถิ่นระหว่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งรวมถึงผู้อพยพที่อยู่ในสถานการณ์ย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ

6. แนวทางชี้แนะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับรัฐเป็นหลัก เพื่อช่วยให้รัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลเขตแดนของตนโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ แนวทางชี้แนะนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับองค์กรอื่น ๆ รวมถึง องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานเอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพรมแดน

7. หลักการที่ปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ตั้งแต่ต้นคือ หลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นมาตรการที่แต่ละรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่บริหารจัดการพรมแดนใช้ หรือใช้ร่วมกับรัฐหรือหน่วยงานอื่น ๆ

8. แนวทางชี้แนะเสนอมาตรการที่รัฐสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อให้รัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน ในการปฏิบัติต่อผู้ทรงสิทธิ ณ พรมแดนนานาชาติ ทั้งนี้ การปรับใช้แนวทางแต่ละข้อจะต้องเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้

9. แนวทางชี้แนะนี้จะต้องไม่ถูกตีความว่าเป็นการจำกัด เปลี่ยนแปลง หรือ ลดทอน บทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ กฎหมายผู้ลี้ภัยระหว่างประเทศ หรือตราสารทางกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือสิทธิของบุคคลตามกฎหมายภายใน

¹ เพื่อหลีกเลี่ยงแนวทางควบคุมที่ซ้ำซ้อน แนวทางชี้แนะนี้จึงควรตีความคู่กับแนวทางของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ รวมถึง ในบริบทของ แผนการดำเนินงาน 10 ข้อ ว่าด้วยการคุ้มครองผู้ลี้ภัยและการย้ายถิ่นแบบผสมผสาน ซึ่งเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการจัดให้มี “ระบบตรวจคนเข้าเมืองที่ให้การคุ้มครอง” ณ พรมแดนนานาชาติ เพื่อบ่งชี้ คุ้มครองหลักการห้ามส่งตัวกลับ และรับรองการเข้าถึงกระบวนการสำหรับผู้แสวงหาที่ลี้ภัยสำหรับบุคคลที่ต้องการได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศ ในกรณีของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หลักการและแนวทางนี้ควรตีความคู่กับ หลักการและแนวทางชี้แนะด้านสิทธิมนุษยชนและการค้ามนุษย์ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

10. เพื่อวัตถุประสงค์ของหลักการและแนวทางชี้แนะนี้:

- (ก) คำว่า ‘ผู้อพยพ ณ พรหมแดนนานาชาติ’ หมายถึง ผู้อพยพต่างชาติ² ทุกคนที่อยู่ ณ พรหมแดนนานาชาติ
- (ข) คำว่า ‘พรหมแดนนานาชาติ’ หมายถึง เส้นเขตแดนตามความหมายทางการเมืองที่แบ่งอาณาเขตทางบก หรือ อาณาเขตทางทะเล ระหว่างหน่วยทางการเมือง และ หมายถึงพื้นที่ที่หน่วยทางการเมืองบังคับใช้มาตรการบริหารจัดการพรหมแดนในอาณาเขตของตน หรือสิทธิสภาพนอกอาณาเขต (พื้นที่ดังกล่าวรวมถึง ด่านตรวจภาคพื้นดิน จุดผ่านแดนตามสถานีรถไฟ ท่าเรือ และสนามบิน ด่านตรวจคนเข้าเมือง และเขตผ่านแดน ทะเลหลวง และพื้นที่ที่เรียกว่า “ดินแดนที่ไม่มีผู้ครอบครอง” ระหว่างจุดผ่านแดน ตลอดจน สถานทูต และสถานกงสุล)
- (ค) คำว่า ‘ผู้อพยพผู้ซึ่งอาจตกอยู่ในสภาวะเสี่ยงภัย ณ พรหมแดนนานาชาติ’ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียง ผู้อพยพในสถานการณ์ไม่ปกติ ผู้อพยพที่ถูกลักลอบเข้าเมือง ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตลอดจน ผู้อพยพที่เป็นเด็ก (เด็กที่เดินทางมาพร้อมกับสมาชิกในครอบครัว ตลอดจน เด็กที่เดินทางโดยลำพัง

และเด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา) ผู้หญิง (รวมถึงสตรีตั้งครรรภ์ แม่มีใหม่ และ/หรือ แม่ที่ต้องให้นมบุตร) ผู้ถูกกระทำความรุนแรง รวมถึงความรุนแรงทางเพศ และความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ผู้เสียหายจากการทรมานและการทารุณกรรม การปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรมและย่ำยีศักดิ์ศรี และ ผู้เสียหายจากความรุนแรงและได้รับบาดเจ็บทางจิตใจ ผู้พิการ บุคคลไร้สัญชาติ คนเฝ้าพื้นเมือง บุคคลที่เป็นสมาชิกชุมชนของกลุ่มน้อย ผู้ติดเชื้อเอชไอวี หรือมีปัญหาสุขภาพ และ เลสเบียน เกย์ ไบเซ็กชวล คนข้ามเพศ และ อินเทอร์เน็ต (บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ) นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และผู้ต่อต้านรัฐบาล

- (ง) คำว่า ‘เจ้าหน้าที่พรหมแดน’ หมายถึง หน่วยพิทักษ์ชายแดน เจ้าหน้าที่กงสุล และเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจชายแดน เจ้าหน้าที่ประจำสถานกักกันผู้อพยพ เจ้าหน้าที่ประสานงานตรวจคนเข้าเมืองและสนามบิน หน่วยรักษาการชายฝั่ง และ เจ้าหน้าที่ด่านหน้าอื่น และเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพรหมแดน

² เพื่อวัตถุประสงค์ของหลักการและแนวทางนี้ และเนื่องจากไม่มี ความหมายที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล คำว่า “ผู้อพยพ ณ พรหมแดนนานาชาติ” หมายความว่า บุคคลใดที่อยู่นอกรัฐที่ตนเป็นพลเมืองหรือเป็นคนชาติ หรือ รัฐที่บุคคลเกิดหรือมีภูมิลำเนาอยู่สำหรับกรณีของตน ไร้รัฐ รวมถึง ผู้อพยพที่ประสงค์ที่จะย้ายถิ่นฐานถาวรหรือชั่วคราว และย้ายถิ่นแบบปกติหรือมีเอกสารถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจน ผู้อพยพในสถานการณ์ไม่ปกติ

(จ) คำว่า ‘การบริหารจัดการพรมแดน’ และ ‘มาตรการบริหารจัดการพรมแดน’ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียง กฎหมาย นโยบาย แผนการ ยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางเข้าและออกของบุคคล จากอาณาเขตของรัฐ ซึ่งรวมถึง การตรวจจับ การช่วยเหลือ การสกัดกั้น การคัดกรอง การสัมภาษณ์ การคัดแยก การรับ การกักกัน การส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร หรือการส่งตัวกลับ ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค ทางการเงิน และอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่รัฐอื่น

(ฉ) คำว่า ‘หน่วยงานเอกชน’ หมายถึง ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐที่มีหน้าที่บริหารจัดการพรมแดนในนามของรัฐ ซึ่งรวมถึง บริษัทเอกชนที่ได้รับจ้างให้ทำการตรวจคัดกรอง ณ พรมแดน หน่วยพิทักษ์ชายแดน และการรักษาความมั่นคงอื่น ๆ ณ พรมแดน เช่น การกักกัน ตลอดจนผู้ที่ได้รับจ้างจากบริษัทขนส่งเอกชน

II. หลักการชี้แนะ ด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ

ก. ความสำคัญเป็นลำดับแรกของ สิทธิมนุษยชน

1. รัฐต้องปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศของตนโดยสุจริต และเคารพ ค้ำครอง และเติมเต็มสิทธิมนุษยชนในการบริหารจัดการพรมแดนของตน
2. รัฐต้องรับรองว่าสิทธิมนุษยชนเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการการอพยพย้ายถิ่น ณ พรมแดนนานาชาติ
3. รัฐต้องเคารพ ส่งเสริม และเติมเต็มสิทธิมนุษยชนในทุกที่ที่ตนมีเขตอำนาจเหนือ หรือมีอำนาจควบคุม ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่รัฐใช้อำนาจหรือควบคุมนอกอาณาเขต การโอนหน้าที่บริหารจัดการพรมแดนให้เอกชนไม่เป็นการผ่อนผัน หลีกเลียง หรือลดทอนพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐ
4. รัฐต้องรับรองว่ามาตรการบริหารจัดการพรมแดนให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิของทุกคนในการเดินทางออกจากประเทศใดประเทศหนึ่ง รวมถึงประเทศของตน และสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศของตน

5. รัฐต้องรับรองว่ามาตรการที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการปัญหาการย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ และต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการลักลอบขนคนเข้าเมืองและการค้ามนุษย์) ณ พรมแดนนานาชาติ จะไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้อพยพ

6. รัฐต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กทุกคนที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐ ณ พรมแดนนานาชาติเป็นลำดับแรก ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ปกครองของพวกเขาจะมีสถานภาพการย้ายถิ่นใดก็ตาม และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือรัฐต้องรับรองว่าในบริบทของการย้ายถิ่น เด็กจะได้รับการปฏิบัติต่อเยี่ยงเด็ก และรับรองว่าหลักการว่าด้วยผลประโยชน์สูงสุดของเด็กจะได้รับการคำนึงถึงเป็นลำดับแรกเหนือวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการการย้ายถิ่น หรือข้อพิจารณาด้านการปกครองอื่น

7. สิทธิในการได้รับการพิจารณาตามกระบวนการของผู้อพยพทุกคนไม่ว่าจะมีสถานะใดก็ตามต้องได้รับการคุ้มครองและการเคารพ ในทุกพื้นที่ที่รัฐมีเขตอำนาจหรือมีอำนาจควบคุมที่แท้จริง ซึ่งรวมถึงสิทธิในการได้รับการตรวจสอบโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ สิทธิในการได้รับการเยียวยาทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสิทธิในการอุทธรณ์

ข. การไม่เลือกปฏิบัติ

8. หลักการไม่เลือกปฏิบัติควรเป็นหัวใจสำคัญของมาตรการบริหารจัดการพรมแดนทั้งหมด มูลเหตุต้องห้ามมิให้เลือกปฏิบัติ รวมถึง เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองและความคิดเห็นด้านอื่น ชาติกำเนิดหรือถิ่นกำเนิดทางสังคม ทรัพย์สิน สถานะการเกิดและสถานะอื่น สัญชาติ สถานะภาพการย้ายถิ่น อายุ ความพิการ ความไร้รัฐ สถานะแต่งงานและครอบครัว เพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ สุขภาพ และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม การปฏิบัติที่แตกต่างกันต่อผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ ควรกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อวัตถุประสงค์อันชอบธรรมและได้สัดส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรการที่นำมาใช้ในการจัดการปัญหาการย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ หรือ ต่อต้านการก่อการร้าย การค้ามนุษย์ หรือการลักลอบขนคนเข้าเมือง ต้องไม่มีวัตถุประสงค์หรือก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นเลือกปฏิบัติ อันรวมถึง การบังคับใช้กฎหมายกับผู้อพยพโดยอาศัยมูลเหตุต้องห้าม และไม่ว่าพวกเขาถูกลักลอบขนคนเข้าเมืองหรือค้ามนุษย์หรือไม่ก็ตาม

9. รัฐต้องทำให้แน่ใจว่ามาตรการบริหารจัดการพรมแดนจะแก้ไขและต่อต้านการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบโดยรัฐและหน่วยงานเอกชน ณ พรมแดนนานาชาติ

ค. การให้ความช่วยเหลือและการปกป้องจากภัยอันตราย

10. รัฐต้องปกป้องและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติโดยไม่เลือกปฏิบัติ พันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงทางด้านพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ต้องได้รับการคำนึงถึงเป็นลำดับแรกเหนือการบังคับใช้กฎหมาย และวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการการย้ายถิ่น

11. รัฐต้องรับรองว่ามาตรการบริหารจัดการพรมแดนที่ใช้ ณ พรมแดนนานาชาติ รวมถึงมาตรการที่มีวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาการย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ และต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จะดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับหลักการห้ามผลักดันกลับ และหลักการห้ามขับไล่กลุ่มและการห้ามขับไล่ตามอำเภอใจ

12. รัฐต้องพิจารณาพฤติการณ์ของผู้อพยพเป็นรายบุคคล ณ พรมแดนนานาชาติ โดยให้ความสนใจในระดับที่เหมาะสมแก่ผู้อพยพ ที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยง ณ พรมแดนนานาชาติ ทั้งนี้ ผู้อพยพดังกล่าวควรมีสถานะได้รับการคุ้มครองและการให้ความช่วยเหลือเฉพาะบุคคล ซึ่งกำหนดโดยคำนึงถึงสิทธิและความต้องการที่จำเป็นของพวกเขา

13. รัฐต้องรับรองว่าผู้อพยพทุกคนที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลจากมาตรการบริหารจัดการพรมแดน จะสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพ การเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ การชดเชยที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วสำหรับอันตรายที่ได้รับ ตลอดจนเข้าถึงข้อมูลเหตุละเมิดและกลไกการเยียวยาที่เกี่ยวข้อง รัฐต้องทำการสืบสวน และดำเนินคดีกับผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีที่มีหมายจับ พิพาทศาลงโทษตามระดับความร้ายแรงของความผิด และใช้มาตรการเพื่อทำให้แน่ใจว่าจะไม่เกิดการกระทำความผิดซ้ำอีกครั้ง

© UN Photo/OCHA/David Ohana

III. แนวทางชี้แนะ ด้านสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ

แนวทางที่ 1 :

การส่งเสริมและ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้³ :

การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

1. ร้องขอและเสนอการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและทางการเงินให้แก่รัฐ ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรระหว่างรัฐบาล และองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ปรับใช้ และสร้างความแข็งแกร่งให้กับมาตรการบริหารจัดการพรมแดนที่ตั้งอยู่บนฐานของสิทธิมนุษยชน
2. ให้การสนับสนุนแก่อีโอในการรวบรวมและแบ่งปันข้อมูลที่เที่ยงตรงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการย้ายถิ่นและนัยยะด้านสิทธิมนุษยชนของการบริหารจัดการพรมแดน ในขณะที่หลีกเลี่ยงข้อความเป็นการตีตรา การแสดงความเกลียดกลัวคนต่างชาติ การเหยียดผิว

³ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

การสร้างความตื่นตระหนก หรือข้อความที่ไม่ถูกต้อง สื่อมวลชนหรือนักข่าวควรได้รับการสนับสนุนผ่านการฝึกอบรมตามความเหมาะสม เพื่อปกป้องสิทธิในความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับของแหล่งข้อมูล

3. สร้างโครงการสำหรับการพัฒนาความรู้ และปรับเปลี่ยนมุมมองการรับรู้ด้านลบต่อผู้อพยพ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปกป้องคุ้มครองผู้อพยพจากความเกลียดกลัวคนต่างชาติ ความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติ ณ พรมแดนนานาชาติ

4. คำศัพท์ที่ใช้กล่าวถึงการย้ายถิ่นในบทบัญญัติของกฎหมาย นโยบายและแนวปฏิบัติ จะต้องสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ตามข้อมติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ 3449 (9 ธันวาคม พ.ศ. 2518) คำว่า ‘ผิดกฎหมาย’ ต้องไม่ถูกนำมาใช้เพื่อกล่าวถึงผู้อพยพในสถานการณ์ไม่ปกติ

5. ทำการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคม สื่อ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอสถานการณ์ของผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงและภัยอันตรายขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและการย้ายถิ่นแบบไม่ปลอดภัย ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้ที่ต้องการย้ายถิ่นฐานมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการและการข้ามพรมแดน

6. เข้าร่วมหารืออย่างมีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ หน่วยงานยุติธรรม หน่วยงานนิติบัญญัติ และหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน ระดับชาติ ภาควิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งรวมถึงองค์กรเพื่อผู้อพยพ ในการพัฒนาประกาศใช้ บังคับใช้และทบทวนมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพรมแดน ประสบการณ์ของผู้อพยพควรได้รับการพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนของการบริหารจัดการพรมแดน

การติดตามและความรับผิดชอบ

7. ประเมินความสอดคล้องของมาตรการบริหารจัดการพรมแดนตามหลักมาตรฐานสิทธิมนุษยชน เพื่อให้แน่ใจว่ามาตรการเหล่านั้นไม่ส่งผลกระทบต่ออันเป็นปฏิปักษ์ต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษกับนโยบายและมาตรการที่มุ่งที่จะจัดการการย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ เช่นเดียวกับมาตรการที่มุ่งต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

8. สนับสนุนให้มีการติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติที่เป็นอิสระ และจัดตั้งหรือสร้างความแข็งแกร่งให้กับกลไกการรายงานที่เป็นระบบ โดยรวมถึงอำนวยความสะดวกมีระหว่างเจ้าหน้าที่พรมแดน และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ตำรวจ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สมาชิกวุฒิสภา องค์การภาคประชาสังคม และองค์กรระหว่างประเทศ อีกทั้งสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการแจ้งข้อร้องเรียนกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดน
9. นำเสนอข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับมาตรการที่ใช้ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติต่อกลไกประจำอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนและกลไก

พิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

10. จัดตั้งกลไกและ/หรือกระบวนการที่เป็นทางการ เพื่อให้การเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ ชดใช้ผู้เสียหาย และดำเนินการให้รัฐและหน่วยงานเอกชนต้องรับผิดชอบสำหรับการละเมิดและความรุนแรงที่เกิดขึ้น โดยการสืบสวนและดำเนินคดีในกรณีที่มีการละเมิดและความรุนแรงเป็นความผิดอาญาภายใต้กฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ

© UN Photo/Rick Bajomas

แนวทางที่ 2 :

กรอบกฎหมายและนโยบาย

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้⁴ :

การไม่เลือกปฏิบัติ การคุ้มครอง และการให้ความช่วยเหลือ

1. บูรณาการกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเพื่อให้การรับรองโดยชัดแจ้งว่าสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศจะได้รับการเคารพ คุ้มครอง และเติมเต็มในการใช้มาตรการบริหารจัดการพรมแดนทั้งหมดและในการรับมือกับผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ

2. รับรองว่าบทบัญญัติว่าด้วยการไม่เลือกปฏิบัติที่ปรากฏในกฎหมายบังคับใช้ต่อมาตรการบริหารจัดการพรมแดนทั้งหมด นอกจากนี้ ควรทบทวนกระบวนการคัดกรองเบื้องต้นและการตรวจลงตรา เช่น การขอรับการตรวจลงตรา การออกวีซ่า การปฏิเสธวีซ่า กระบวนการเพิกถอนและต่อวีซ่า เพื่อรับรองการปฏิบัติ

⁴ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

ตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมถึงหลักการไม่เลือกปฏิบัติ ตราหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง บทบัญญัติทางกฎหมายเพื่อกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานเอกชนที่รัฐมอบหมายให้ดำเนินการคัดกรองเบื้องต้นและการตรวจลงตรา

3. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติทางกฎหมายเพื่อรับรองให้มีการบัญญัติเรื่องการเคารพ การคุ้มครอง และการเติมเต็มสิทธิมนุษยชนทั้งหลาย รวมถึงการให้การคุ้มครองและความช่วยเหลือที่จำเป็น ไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับพรมแดน ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาการย้ายถิ่นไม่ปกติ สร้างหรือกำกับดูแลกระบวนการขอสถานะผู้ลี้ภัย การต่อต้านการค้ามนุษย์ และการลักลอบขนคนเข้าเมือง

การไม่ทำให้เป็นความผิดอาญา

4. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อรับรองว่าการเข้าเมืองแบบไม่ปกติ การพยายามเข้าเมืองในลักษณะที่ไม่ปกติ หรือการอยู่อาศัยแบบไม่ปกติ ไม่ถือเป็นการกระทำความผิดอาญา เนื่องจากการข้ามพรมแดนถือเป็นประเด็นปัญหาในทางปกครอง บทลงโทษทางปกครองต่อการเข้าเมืองแบบไม่ปกติจะต้องได้สัดส่วนและสมเหตุสมผล

5. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายเพื่อรับรองว่า โทษทางปกครอง ทางแพ่งและทางอาญาสำหรับผู้ ลักลอบขนคนเข้าเมืองหรือบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วมใน กระบวนการข้ามแดนแบบไม่ปกติ จะได้สัดส่วนกับการ กระทบความผิดหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคล เหล่านั้น

6. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายเพื่อรับรองว่า ผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพที่เผชิญกับทุกขภัยจะไม่ ถูกลงโทษหรือรับผิดทางอาญา

การติดตามและควมรับผิดชอบ

7. บัญญัติกฎหมายเพื่อกำหนดโทษทางปกครอง ทาง แพ่ง และทางอาญาสำหรับกรณีที่เหมาะสมที่โปร่งใส มี ประสิทธิภาพ และได้สัดส่วน สำหรับการกระทำ ความผิดต่อผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ ซึ่งรวมถึง การกระทบความผิดโดยเจ้าหน้าที่พรมแดน หรือมี เจ้าหน้าที่พรมแดนสมรู้ร่วมคิด เจ้าหน้าที่พรมแดนที่ไม่ แจ่มเหตุการณ์กระทบความผิดอาญาดังกล่าวควรได้รับ โทษอย่างเหมาะสม

8. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายเพื่อรับรอง ว่ามีการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พรมแดนไว้อย่าง ชัดเจนและอยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบ โดยฝ่ายตุลาการโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

9. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายเพื่อรับรอง ว่ามีการกำกับดูแลการใช้กำลังตลอดจนการใช้และ การครอบครองปืนและอาวุธอื่น ๆ โดยเจ้าหน้าที่ พรมแดนอย่างเคร่งครัด ตามหลักสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศ และลงโทษการนำปืนหรืออาวุธมา ใช้ในทางที่ผิดหรือเกินความจำเป็นอย่างเหมาะสม

10. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายสำหรับ การสืบสวนและการดำเนินคดีกับการใช้กำลังเกิน ความจำเป็น (รวมถึงการใช้กำลังถึงตาย) และการ กระทบรุนแรงหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ

11. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายสำหรับ การสืบสวน การดำเนินคดี และการลงโทษการทุจริต คอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่พรมแดน ตลอดจนการมีส่วน เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดของเจ้าหน้าที่ พรมแดนในการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ

© UN Photo/OCHA/David Ohana

12. บัญญัติหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายเพื่อรับรองว่าการมอบหมายหน้าที่ในการบริหารจัดการพรมแดนให้แก่หน่วยงานเอกชน อันหมายรวมถึงบริษัทขนส่งเอกชน จะไม่ลดทอนสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะหลักการไม่เลือกปฏิบัติ หลักการห้ามผลักดันกลับ และสิทธิในการเดินทางออกจากประเทศใด ๆ รวมถึงประเทศของตนเอง บทบัญญัติดังกล่าวควรระบุกลไกที่เป็นรูปธรรมเพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานเอกชนและการเยียวยาสำหรับกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

13. สร้างกลไกหรือกระบวนการทางนิติบัญญัติที่มีประสิทธิภาพและเป็นอิสระเพื่อให้ผู้เสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ความรุนแรง และอาชญากรรมฉ้อโกงพรมแดนนานาชาติ สามารถเข้าถึงความยุติธรรม แจ้งเหตุการณ์ละเมิด และเข้าถึงการเยียวยาและชดเชยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าพวกเขาจะมีสถานภาพการย้ายถิ่นใดก็ตาม ผู้เสียหายต้องสามารถให้การเพื่อชี้ตัวผู้กระทำผิดไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ในเขตอำนาจของรัฐหรือไม่ และโดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกกักขังหรือส่งตัวกลับเนื่องจากแสวงหาความยุติธรรม

แนวทางที่ 3 :

การเสริมสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชน

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้⁵ :

การลงทุนและระบบ

1. จัดสรรงบประมาณแผ่นดินที่เพียงพอสำหรับการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการบริหารจัดการพรมแดน อันรวมถึงระบบการระบุตัวตน การคัดกรอง และการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ และจัดเตรียมสถานที่และระบบให้พร้อมรับมือกับผู้อพยพที่เดินทางมาถึงพรมแดนนานาชาติตามหลักสิทธิมนุษยชนและความได้สัดส่วน

2. ขอรับและเสนอการให้ความช่วยเหลือทางการเงินทางเทคนิค และความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ จาก/แก่ รัฐและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชนในการพัฒนาปรับปรุงสถานที่และระบบ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับการบริหารจัดการพรมแดนตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

⁵ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

การบริหารทรัพยากรมนุษย์และการสรรหาคณากร

3. ทบทวนและแก้ไขบทบาทของเจ้าหน้าที่พรมแดนเพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เท่าที่ได้รับการฝึกอบรม มีศักยภาพ และทรัพยากรที่เหมาะสมเพียงพอและสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเท่านั้น หากเจ้าหน้าที่พรมแดนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศได้ด้วยสิทธิมนุษยชนได้ ควรจัดหาบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

4. กำหนดให้มีขั้นตอนที่เข้มงวดในการสรรหาและการเข้าปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พรมแดน และกำหนดให้เกณฑ์ในการสรรหาต้องประกอบด้วยความรู้หรือความเปิดรับการเรียนรู้หน้าที่ตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาสรรหาและส่งเจ้าหน้าที่พรมแดนที่มีศักยภาพหรือมีความเต็มใจเรียนรู้ที่จะสื่อสารกับผู้อพยพในภาษาของผู้อพยพไปปฏิบัติการ อีกทั้งทำให้แน่ใจว่าจะไม่มีการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้น

5. กำหนดให้เจ้าหน้าที่พรมแดนต้องได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงปัจจัยเฉพาะ เช่น ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ความรับผิดชอบ ตลอดจนชั่วโมงการทำงาน จัดให้มีการเข้าถึงการบริการทางการแพทย์และสุขภาพจิต บริการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้คำปรึกษาที่เหมาะสมโดยไม่คิดค่าบริการ และจัดให้มีการประเมินเจ้าหน้าที่พรมแดนอย่างเป็นประจำเพื่อตรวจสอบสัญญาณความเหนื่อยล้าจากการทำงาน ความบอบซ้ำทางจิตใจขั้นทุติยภูมิ และสภาวะทางจิตใจอื่น ๆ อันเป็นผลมาจากการทำงาน ณ พรมแดนนานาชาติ

6. จัดให้มีบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในจำนวนที่เพียงพอ ณ พรหมแดนนานาชาติ ตามบริบทสถานการณ์ เฉพาะ ณ พรหมแดน ควรสรรหาและส่งตัวเจ้าหน้าที่ พรหมแดนชายและหญิงในจำนวนที่สมดุลกันไปปฏิบัติงาน (รวมถึงบนเรือตรวจการณ์ชายฝั่ง)

7. สรรหาบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมเฉพาะด้านตามความเหมาะสม อันอาจรวมถึงบุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้เชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองเด็ก ผู้ดูแลเด็กที่เดินทางโดยลำพังหรือเด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา ผู้ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย ล่าม และเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านวัฒนธรรม ควรพิจารณาส่งบุคลากรดังกล่าวไปประจำการถาวร ณ พรหมแดนนานาชาติที่มีความแออัด และ/หรือ จัดทำบันทึกข้อมูลรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติที่เป็นปัจจุบันที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพ ณ พรหมแดนนานาชาติตามความจำเป็น หรือในกรณีที่ไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว อาจให้ความช่วยเหลือผ่านทางโทรศัพท์หรือการประชุมทางไกลผ่านทางวิดีโอ

การฝึกอบรมและการเสริมสร้างศักยภาพ

8. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พรหมแดนเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับงานของพวกเขา โดยรวมถึง การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว

ในทางปฏิบัติ เอกสารการฝึกอบรมเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมทางเพศ ณ พรหมแดน จะต้องจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะโดยร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรอื่น ๆ เพื่อสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่พรหมแดน ในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบประจำวัน ณ พรหมแดนนานาชาติ

9. ผนวกการฝึกอบรมเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมทางเพศเข้าไปในมาตรการเสริมสร้างศักยภาพทั้งหมดโดยมีกลุ่มเป้าหมายคือเจ้าหน้าที่พรหมแดนและหน่วยงานเอกชนที่ปฏิบัติงาน ณ พรหมแดนนานาชาติ การฝึกอบรมดังกล่าวควรจัดให้มีขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่พรหมแดนทราบถึงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่และวิธีการรับมือกับปัญหาเหล่านั้นที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

10. ผนวกหลักการไม่เลือกปฏิบัติเข้าไปในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พรหมแดนทั้งหมด เพื่อให้แน่ใจว่าแนวปฏิบัติในการรับผู้อพยพเข้าประเทศจะไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยอาศัยมูลเหตุต้องห้าม การฝึกอบรมควรมีวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะในการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อผู้อพยพในรูปแบบต่างๆ ซึ่งรวมถึงความเกลียดกลัวคนต่างชาติ การเหยียดยิว การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และการไม่ยอมรับอื่นๆที่ใกล้เคียงกัน

11. จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติอิงสถานการณ์จริงให้กับเจ้าหน้าที่พรอมแดนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถปกป้องตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กำลังและอุปกรณ์อย่างได้สัดส่วน ตามความจำเป็นอย่างเคร่งครัด และสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ทำให้ผู้อพยพได้รับบาดเจ็บอย่างไม่ได้สัดส่วน เจ้าหน้าที่พรอมแดนควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเข้าแทรกแซงและหยุดยั้งมิให้เพื่อนร่วมงานใช้กำลังที่ไม่จำเป็นและไม่ได้สัดส่วน

12. สร้างความตระหนักรู้และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พรอมแดนให้สามารถบ่งชี้และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยงเฉพาะบางประการ ณ พรอมแดนนานาชาติได้อย่างเหมาะสม เจ้าหน้าที่พรอมแดนควรได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าผู้อพยพบางรายอาจต้องเผชิญกับความเสียหายหลายด้านอย่างไม่ได้สัดส่วน ซึ่งรวมถึง วิธีการเดินทางที่ยากลำบากและอันตราย การกระทำทารุณโดยนักค้ามนุษย์ ผู้ลักลอบขนคนเข้าเมือง และบุคคลอื่น ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐและข้อเท็จจริงที่ว่าความต้องการด้านการคุ้มครองและความช่วยเหลืออาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดกระบวนการย้ายถิ่น

การติดตามและความรับผิดชอบ

13. ติดตามและประเมินผลการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนแก่เจ้าหน้าที่พรอมแดนเป็นระยะเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการฝึกอบรมดังกล่าวในการหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิมนุษยชน

14. ร่างและบังคับใช้ประมวลหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่พรอมแดนโดยสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและแนวปฏิบัติที่ดี ซึ่งรวมถึงประมวลหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายแห่งสหประชาชาติ ประมวลหลักปฏิบัติดังกล่าวควรกำหนดมาตรฐานทางพฤติกรรมที่คาดหวังและผลลัพธ์ของการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านั้น

15. สร้างกลไกเพื่อให้เจ้าหน้าที่พรอมแดนและบุคคลอื่นสามารถร้องเรียนการกระทำของเพื่อนร่วมงานที่ขัดต่อมาตรฐานสิทธิมนุษยชนต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องกลัวว่าจะเกิดผลกระทบต่อตำแหน่งงานหรือจะเผชิญการโต้กลับจากเพื่อนร่วมงาน และสร้างกลไกเพื่อให้เกิดการพิจารณาที่เป็นธรรมในกรณีที่พวกเขาถูกเพื่อนร่วมงานร้องเรียน

16. ติดตามการใช้เทคโนโลยีเฝ้าระวังชายแดนเพื่อให้แน่ใจว่าเทคโนโลยีดังกล่าวถูกนำมาใช้เพื่อปฏิบัติการกิจที่เหมาะสมสอดคล้องกับบรรทัดฐานและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน ไม่แทรกแซงสิทธิในความเป็นส่วนตัวโดยไม่จำเป็นและไม่ได้สัดส่วนในกรณีที่สามารถใช้วิธีการที่รุกรานความเป็นส่วนตัวน้อยกว่านี้ได้ หรือรวบรวมจัดเก็บหรือเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน

17. ป้องกันมิให้เกิดแนวปฏิบัติที่อันตรายของเจ้าหน้าที่พรมแดน โดยสืบสวนและดำเนินคดีกับการทุจริตคอร์รัปชัน การขูดรีด และการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบทุกรูปแบบ และสร้างความตระหนักรู้ให้กับบรรดาผู้อพยพ ณ พรมแดนระหว่างประเทศ ว่าไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พรมแดน

18. เก็บข้อมูลที่ครอบคลุมและข้อมูลจำแนกเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การสืบสวน การดำเนินคดี และคำตัดสินต่อเหตุการณ์การใช้กำลังเกินความจำเป็น การทำร้ายร่างกาย การข่มขืนและความรุนแรงทางเพศในรูปแบบอื่น การกระทำทารุณ การทารุณกรรม และการละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่น โดยเจ้าหน้าที่พรมแดนหรือหน่วยงานเอกชน เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำความเข้าใจสาเหตุ และบทลงโทษและป้องกันเหตุการณ์ดังกล่าว

19. นำเสนอกลไกการชดเชย การให้รางวัล และการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนโดยเจ้าหน้าที่พรมแดน

แนวทางที่ 4 :

การรับรองสิทธิมนุษยชนในขั้นตอนการ ช่วยชีวิตและการสกัดกั้น

**รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาค
ประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณา
แนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้⁶ :**

การคุ้มครองชีวิตและความปลอดภัย

1. แก้ไขและทบทวนกระบวนการและขั้นตอนในการช่วยชีวิตผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและผู้ลี้ภัย ตลอดจนกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ติดตั้งและบำรุงรักษาเครื่องส่งสัญญาณบีคอนตามเส้นทางการอพยพที่อันตราย เพื่อให้ผู้อพยพที่เผชิญภัยอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยสามารถส่งสัญญาณเพื่อขอความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือได้
3. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พรมแดนที่มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ (ซึ่งรวมถึง เจ้าหน้าที่รักษาการชายฝั่งและองค์กรระหว่างรัฐบาล) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกรณี

⁶ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

ในการลดภัยอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยอันใกล้จะเกิดขึ้นเป็นสิ่งสำคัญสูงสุด และรับรองสิทธิมนุษยชน ความปลอดภัยและศักดิ์ศรีของบุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือทุกคน บุคคลที่เผชิญความเสี่ยงต่อชีวิตซึ่งหน้า และผู้อพยพที่อาจเผชิญความเสี่ยงบางประการ ณ พรมแดนนานาชาติ ต้องได้รับการบ่งชี้ และได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงศักยภาพของเรือในกรณีที่ได้รับความช่วยเหลือกลางทะเล

4. สนับสนุนให้กัปตันเรือเอกชนปฏิบัติหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ ช่วยชีวิตผู้อพยพที่เผชิญกับทุกขภัย และนำผู้ที่ได้รับการช่วยชีวิตขึ้นฝั่ง ณ สถานที่ที่ปลอดภัยที่ใกล้ที่สุด โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรขจัดสิ่งกีดขวางแรงจูงใจของกัปตันเรือเอกชนในการช่วยชีวิตผู้อพยพที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก และควรพิจารณาให้เงินทดแทนแก่กัปตันเรือที่ต้องสูญเสียทางการเงินไปในการช่วยชีวิตผู้อพยพ
5. รับรองว่าจะดำเนินการทุกขั้นตอนที่จำเป็นในการบริหารจัดการพรมแดนเพื่อเคารพ คุ้มครอง และเติมเต็มสิทธิมนุษยชน รวมถึงชีวิตและความปลอดภัยของผู้อพยพทุกคน ณ พรมแดนนานาชาติ รัฐควรหลีกเลี่ยงมาตรการการสกัดกั้นที่อันตราย ซึ่งรวมถึงการขับไล่โดยพลการหรือขับไล่กลุ่ม

6. รับรองว่าบริษัทขนส่งเอกชนและหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้มาตรการจำกัดการเข้าเมือง เช่น การคัดกรองเบื้องต้น และการอนุญาตให้ขึ้นยานพาหนะ จะต้องมีความรับผิดชอบและให้การเยียวยาที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ที่ถูกปฏิเสธมิให้ขึ้นยานพาหนะโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ร่างและสนับสนุนให้มีการกำหนดประมวลหลักปฏิบัติสำหรับหน่วยงานเอกชนที่กำหนดมาตรฐานทางพฤติกรรมที่คาดหวังและผลลัพธ์ของการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านั้น

การเสริมสร้างศักยภาพในการช่วยชีวิต

7. สร้างความตระหนักรู้แก่เจ้าหน้าที่พรมแดนเกี่ยวกับความสำคัญเป็นลำดับแรกของพันธกรณีในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึง ชีวิตและความปลอดภัย เพื่อให้ผู้อพยพที่ได้รับการช่วยชีวิตหรือถูกสกัดกั้นหลุดพ้นจากสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัย และตอบสนองต่อความต้องการด้านการคุ้มครองและความช่วยเหลือที่จำเพาะแก่ผู้อพยพ ควรจัดทำการ์ดหรือแผ่นพับที่สรุปข้อมูลนโยบายและแนวทางล่าสุดที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อผู้อพยพที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสำหรับเจ้าหน้าที่พรมแดน

8. กำหนดให้เจ้าหน้าที่พรมแดนทำการประเมินความเสี่ยงและวางแผนปฏิบัติการช่วยชีวิตอย่างเหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์ด้านสิทธิมนุษยชนที่ชัดเจน การวางแผนควรกำหนดจำนวนและประเภทบุคลากรที่เหมาะสม การขนส่งที่จำเป็น อุปกรณ์การแพทย์ฉุกเฉิน อาหารและน้ำ

9. จัดตั้ง ดำเนินงาน และรักษาความเหมาะสมและประสิทธิภาพของหน่วยกู้ภัย ณ พรมแดนนานาชาติทั้งหมด (รวมถึง หน่วยค้นหาและกู้ภัยทางทะเลในรัฐชายฝั่ง) โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล และมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เรือกู้ชีพจะต้องมีอุปกรณ์และของใช้ที่เหมาะสมสำหรับการช่วยเหลือผู้อพยพ รวมถึง ในกรณีการเดินทางมาถึงของคนจำนวนมาก

การปกป้องคุ้มครองจากภัยอันตรายในระหว่างการช่วยชีวิตและการปฏิบัติการสกัด

10. สร้างความตระหนักรู้และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พรมแดนเกี่ยวกับหลักการห้ามผลักดันกลับ และการห้ามผลักดันกลับโดยอ้อม (Chain หรือ Indirect Refoulement) รวมถึงการบังคับใช้หลักการดังกล่าว นอกอาณาจักรในพื้นที่ที่รัฐมีเขตอำนาจหรือมีอำนาจควบคุมควรกำหนดและเผยแพร่

แนวทางเพื่ออธิบายหลักการห้ามผลักดันกลับในมาตรการการบริหารจัดการพรมแดนทั้งหมด นอกจากนี้ ในบริบทเฉพาะของการช่วยชีวิตและการสกัดกั้นที่เกิดขึ้นในน่านน้ำอาณาเขต ในทะเลหลวง และการขึ้นฝั่งที่เกิดขึ้นตามมา ควรทำให้แน่ใจว่าผู้อพยพจะถูกส่งตัวไปยังสถานที่ที่ความปลอดภัยและสิทธิมนุษยชนของเขาจะไม่ถูกคุกคามอีกต่อไป และทำให้แน่ใจว่าการนำขึ้นฝั่งจะไม่นำไปสู่การผลักดันกลับ

11. รับรองว่าเจ้าหน้าที่พรมแดนจะจัดให้ผู้อพยพที่ได้รับการช่วยชีวิตหรือถูกสกัดกั้นทุกคนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของพวกเขาในภาษาที่พวกเขาสามารถเข้าใจได้และในรูปแบบที่เข้าถึงได้ ซึ่งรวมถึง สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือจากสถานกงสุลหากพวกเขาต้องการ เจ้าหน้าที่พรมแดนควรตระหนักรู้ถึงความเสี่ยงบางประการที่อาจเกิดขึ้นกับคนบางกลุ่ม เช่น ผู้แสวงหาที่ลี้ภัย ผู้ลี้ภัย ตลอดจนผู้อพยพแบบไม่ปกติ และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หากแจ้งสถานะดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่กงสุลทราบโดยที่บุคคลดังกล่าวไม่ได้รับทราบและไม่ได้ให้ความยินยอม

12. รับรองว่าภาพถ่าย คำแถลง ข้อมูลส่วนบุคคล และสัมภาษณ์ของผู้อพยพจะถูกเก็บรวบรวมและใช้โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อย่างเช่น สิทธิในความเป็นส่วนตัวและ

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในลักษณะที่ไม่เป็นการกระทบต่อความปลอดภัยของผู้อพยพเท่านั้น

การประสานงานและการให้ความร่วมมือ

13. ตกลงกันภายในและระหว่างรัฐว่าอะไรคือเกณฑ์บ่งชี้ถึงกรณีทุกขภัย สถานที่ปลอดภัยและท่าเรือที่ปลอดภัยที่ใกล้ที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพ ทั้งนี้ ในทางทะเล ข้อพิพาทเกี่ยวกับสถานที่ที่จะนำตัวผู้อพยพขึ้นฝั่งต้องได้รับการระงับโดยเร็ว โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยผู้ลี้ภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในชีวิต และหลักการห้ามผลักดันกลับ

14. ร้องขอและมอบทรัพย์สิน อุปกรณ์ และความช่วยเหลืออื่น (เช่น การส่งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานสนับสนุนชั่วคราว) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของรัฐในการค้นหาและช่วยชีวิต โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล และมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดการฝึกอบรมการใช้ทรัพย์สินและอุปกรณ์อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และตรวจสอบติดตามการใช้งาน ทรัพย์สิน และอุปกรณ์ดังกล่าว

15. ระวัง แก้ว และทบทวนสัญญาและความตกลงให้ความร่วมมือในการช่วยชีวิตและการสกัดกั้น ซึ่งรวมถึงความตกลงการเดินเรือ และความตกลงร่วมลาดตระเวนชายฝั่ง ที่อาจกระทบต่อสิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติ

การติดตามและความรับผิดชอบ

16. เจ้าหน้าที่พรมแดนต้องรับผิดชอบสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในระหว่างปฏิบัติการช่วยชีวิตและสกัดกั้น รวมถึงการละเมิดที่เกิดขึ้นนอกอาณาเขตควรมีการนำเครื่องมือบันทึกข้อมูลมาใช้เพื่อให้สามารถสืบสวนและลงโทษการเจตนาละเลยไม่ช่วยชีวิตได้อย่างเหมาะสม

แนวทางที่ 5 :

สิทธิมนุษยชนในบริบทของการให้ความช่วยเหลือโดยทันที

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้⁷ :

การให้ความช่วยเหลือโดยทันที

1. ให้ความช่วยเหลือโดยทันทีในกรณีที่จำเป็น รวมถึง ณ สถานที่ช่วยชีวิตหรือทำการสกัดกั้น หรือบริเวณใกล้เคียง หรือ สถานที่ที่นำตัวผู้อพยพขึ้นฝั่ง หรือ บริเวณใกล้เคียง ในกรณีที่ผู้อพยพเดินทางทางทะเล การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวควรรวมถึงการรักษาพยาบาล การจัดหาอาหารและเครื่องดื่มที่เหมาะสม ผ้าห่ม เสื้อผ้า เครื่องใช้เพื่อสุขอนามัย และโอกาสในการพักผ่อน

2. จัดให้มีการตรวจสุขภาพและตรวจร่างกายเป็นรายบุคคลเป็นอันดับแรก ควรมีบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความสามารถ ณ จุดช่วยชีวิตหรือจุดสกัดกั้น หรือ จุดที่นำผู้อพยพขึ้นฝั่งในกรณีของผู้อพยพที่เดินทางทางทะเล เพื่อทำการคัดกรองและส่งตัวผู้อพยพเพื่อการรักษาพยาบาลต่อไป ซึ่งรวมถึงการให้บริการด้านสุขภาพจิต ในกรณีที่เหมาะสม

3. กำหนดหรือปรับปรุงกระบวนการรับตัวเพื่อรับรองการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นสำหรับผู้อพยพทุกคน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะมีสถานภาพการย้ายถิ่น หรืออยู่ในสภาวะการณ์ใดก็ตาม ในขณะที่เดินทางมาถึงพรมแดน บ่งชี้และกำจัดอุปสรรคสำหรับผู้อพยพที่เป็นคนพิการในการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือ ณ พรมแดนนานาชาติ และ ดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับพวกเขา

4. ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานคุ้มครองระดับประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรภาคประชาสังคมในการให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการคัดแยกและส่งต่อผู้อพยพที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยงเฉพาะบางประเภท ณ พรมแดนนานาชาติ

5. รับรองว่าเจ้าหน้าที่กงสุลจะมีความสามารถให้ความช่วยเหลือแก่คนชาติของตน ณ พรมแดนนานาชาติได้ รวมถึงการฝึกอบรมในกรณีที่จำเป็น

เกณฑ์สำหรับสถานแรกรับชั่วคราว

6. รับรองว่าการพักพิงในสถานที่แรกรับชั่วคราวจะไม่นยาวนานเกินความจำเป็นสำหรับการพิสูจน์อัตลักษณ์ หรือข้อมูลอื่นที่สำคัญ ตลอดจนการโอนหรือส่งตัวตามของเจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสม

⁷ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

7. รับรองว่าสถานแรกรับชั่วคราวทุกแห่งจะปฏิบัติตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการจัดให้มีพื้นที่ที่เหมาะสมเพียงพอ อาหารที่มีโภชนาการและเหมาะสมในทางวัฒนธรรม น้ำสะอาด สุขอนามัย การให้บริการทางการแพทย์ที่เหมาะสม ตลอดจนการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

8. รับรองว่าจะทำการคัดเลือกบุคลากร ณ สถานแรกรับชั่วคราวอย่างรอบคอบ และจัดฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนอย่างเหมาะสม โดยรวมถึงการสร้างความรู้ความตระหนักต่อความอ่อนไหวด้านเพศสภาพ วัฒนธรรม ศาสนา ตลอดจนการมีทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาที่ผู้เข้าพักพึ่งในสถานแรกรับชั่วคราวส่วนใหญ่ใช้

การติดตามและความรับผิดชอบ

9. ให้ความร่วมมือกับกลไกป้องกันระดับชาติ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรระหว่างประเทศ สมาชิกรัฐสภา องค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ในการติดตามเงื่อนไขและการจัดการการรับตัว และในการสืบสวนและดำเนินคดีต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนในระหว่างกระบวนการให้ความช่วยเหลือและรับตัวผู้อพยพ

แนวทางที่ 6 :

การคัดกรองและการสัมภาษณ์

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้⁸ :

กระบวนการคัดกรอง

1. ประเมินและแก้ไขกระบวนการคัดกรองและการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ ณ พรหมแดนนานาชาติ เพื่อรับรองว่าจะมีการพิจารณาสถานการณ์และเหตุผลในการเดินทางเข้าประเทศเป็นรายบุคคล และเพื่อรับรองว่าผู้อพยพที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยงบางประการ ณ พรหมแดนชาติจะได้รับการคัดแยกและส่งต่อเพื่อเข้ารับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม
2. ประเมินและแก้ไขกระบวนการคัดกรองเพื่อเคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัว ซึ่งรวมถึงการตรวจค้นและการจัดการทรัพย์สินอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เจ้าหน้าที่พรหมแดนจะสามารถยึดทรัพย์สินส่วนตัว (ซึ่งรวมถึงเอกสารเดินทางและเอกสารระบุตัวตน เอกสารอนุญาตเข้าประเทศ พักอาศัยหรือตั้งถิ่นฐานในอาณาเขตใบอนุญาตทำงาน เงินสด โทรศัพท์มือถือ หรือเอกสาร

ส่วนตัว) ได้เฉพาะในกรณีจำกัดที่มีความจำเพาะเจาะจง โดยต้องมีกฎหมายให้อำนาจกระทำการโดยชอบและสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ นอกจากนี้ควรมีการออกใบรับสำหรับทรัพย์สินที่ถูกยึดทุกชิ้น และจะต้องส่งทรัพย์สินคืนโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

3. รับรองว่าการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ พรหมแดน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลไบโอเมตริก) ได้สัดส่วนกับเป้าหมายที่ชอบธรรม ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และถูกจัดเก็บภายในเวลาที่จำกัดและลบทิ้งอย่างปลอดภัย ข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกทำให้เป็นข้อมูลนิรนามหากจัดเก็บเพื่อวัตถุประสงค์ทางสถิติ
4. นำเทคโนโลยีมาใช้เพียงต่อเมื่อมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในประเด็นความเสี่ยง ข้อจำกัดและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนของเทคโนโลยีดังกล่าว ควบคู่กัน เพื่อรับรองว่าการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลไบโอเมตริก ในการคัดแยกผู้อพยพจะไม่นำไปสู่การพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไปจนความจำเป็น และลดการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการคัดกรอง

⁸ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

ข้อจำกัดการเข้าเมืองที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

5. ยกเลิกข้อจำกัดการเข้าเมืองด้วยเหตุผลอันเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยรวมถึงเหตุที่บุคคลเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี ตั้งครรภ์ หรือด้วยเหตุความพิการ เพศวิถี หรืออัตลักษณ์ทางเพศของพวกเขา ห้ามมิให้มีการคัดกรองหรือตรวจร่างกาย ณ พรมแดนเพื่อบังคับใช้ข้อจำกัดการเข้าเมืองในลักษณะข้างต้น

6. รับรองว่าเหตุผลด้านสาธารณสุขจะถูกยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อเป็นเหตุในการจำกัดสิทธิในการเข้าเมืองเพียงต่อเมื่อมีภัยคุกคามด้านสุขภาพอย่างร้ายแรงต่อประชากรหรือบุคคลอื่น โดยคำนึงถึงกลุ่ณามัระหว่างประเทศขององค์การอนามัยโลก

7. รับรองว่าการตรวจคัดกรองสุขภาพใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการเข้าเมืองหรือการพักอาศัย ซึ่งรวมถึงการตรวจโรคติดต่อ จะต้องทำโดยสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชน โดยเน้นย้ำถึงความสมัครใจ การขอความยินยอมโดยชัดแจ้ง การให้คำปรึกษา ก่อนและหลังการตรวจอย่างเหมาะสม และการรักษาความลับ นอกจากนี้ ห้ามการกำหนดให้มีการตรวจโดยบังคับ เช่น ตรวจหาเชื้อเอชไอวี วัณโรค หรือตรวจการตั้งครรภ์ ไว้ในนโยบายการย้ายถิ่นฐาน

8. พัฒนาและกำหนดขั้นตอนในการแจ้งให้ผู้ที่ถูกปฏิเสธมิให้เข้าเมืองทราบถึงเหตุผลการปฏิเสธ ทั้งด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์ และแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำตัดสินต่อศาล หรือหน่วยงานอิสระอื่นที่มีอำนาจ

การสัมภาษณ์

9. จัดทำแนวทางและขั้นตอนการสัมภาษณ์ที่เคารพหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเต็มที่ การสัมภาษณ์ควรกระทำโดยเจ้าหน้าที่พรมแดนอย่างเป็นมืออาชีพ ในที่รโฐานเหมาะสม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งต่อผู้อพยพ ณ พรมแดนนานาชาติให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่พรมแดนจะบันทึกการสัมภาษณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น และต้องรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับ และสร้างความเชื่อมั่นกับผู้อพยพในเรื่องนี้

10. ฝึกอบรมและกำหนดแนวทางที่เหมาะสมให้กับเจ้าหน้าที่พรมแดนที่ทำการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่พรมแดนควรได้รับการฝึกอบรมการใช้เทคนิคสัมภาษณ์แบบไม่ขู่บังคับ และการเตรียมคำถามที่เหมาะสม

11. ใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีทักษะทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจ หรือใช้บริการล่ามที่มีความสามารถและเป็นกลาง โดยการมีส่วนร่วมของล่ามจะต้องไม่เป็นอันตรายหรือเป็นภัยต่อผู้ให้สัมภาษณ์ หรือขั้นตอนกระบวนการสัมภาษณ์

อายุ เพศสภาพ และข้อพิจารณาอื่น ๆ

12. สร้างความตระหนักรู้แก่เจ้าหน้าที่พรมแดนในเรื่องความเสี่ยงของการเหมารวมและอคติของทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่พรมแดนและผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อกระบวนการและผลลัพธ์ของการสัมภาษณ์ ซึ่งรวมถึงการเหมารวมและมุมมองในด้านลบเกี่ยวกับผู้อพยพ

13. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พรมแดนให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทั้งภาษาพูดและภาษากาย) โดยคำนึงความอ่อนไหวเรื่องอายุ วัฒนธรรม และเพศสภาพ และให้สามารถช่วยเหลือผู้อพยพผ่านการใช้ภาษาพูดที่ง่ายต่อการเข้าใจและภาษาเขียนที่เหมาะสม

14. รับรองว่าเจ้าหน้าที่พรมแดนจะไม่สันนิษฐานว่าผู้หญิงมีความอ่อนแอหรือขาดอำนาจในตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความสนใจและคำนึงถึงความต้องการในสถานการณ์เฉพาะของพวกเธอ ณ พรมแดนเจ้าหน้าที่พรมแดนควรสื่อสารกับสมาชิกผู้หญิงแยกจาก

สมาชิกอื่นในครอบครัวเพื่อป้องกันสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่จำเพาะของพวกเธอ

15. รับรองว่าคนพิการจะสามารถเข้าถึงกระบวนการสัมภาษณ์ได้อย่างเท่าเทียมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะผ่านการใช้ล่ามภาษามือ เอกสารอักษรเบรลล์ และวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งรับประกันว่าจะมีการจัดหาที่พักพิงให้เหมาะสม

16. รับรองว่าเจ้าหน้าที่พรมแดนตระหนักรู้ถึงข้อท้าทายและความต้องการเฉพาะด้านของผู้อพยพที่มีความหลากหลายทางเพศ ณ พรมแดน และเจ้าหน้าที่พรมแดนจะไม่แสดงออกทางวาจาหรือภาษากายอันสื่อได้ว่าเป็นการตัดสินเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ หรือการแสดงออกทางเพศของผู้อพยพ

17. จำกัดให้มีการสัมภาษณ์เด็กโดยเจ้าหน้าที่พรมแดน เพื่อการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเด็กเท่านั้น เด็กที่ได้รับการจำแนกว่าเดินทางโดยลำพังหรือพลัดพรากจากบิดามารดาจะต้องได้รับการส่งต่อไปยังหน่วยงานคุ้มครองเด็ก และต้องทำการสัมภาษณ์ต่อหน้าเจ้าหน้าที่ดูแลเด็กที่ผ่านการอบรมอย่างเหมาะสมเท่านั้น เด็กที่เดินทางมากับผู้ใหญ่ควรได้รับการตรวจสอบว่าเดินทางภายใต้

© UN Photo/Luke Powell

การปกครองหรือมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว โดยรวมถึง การพิสูจน์ตรวจสอบผ่านการสัมภาษณ์โดยผู้ ที่ได้รับการอบรมและมีคุณสมบัติเหมาะสม

การติดตามและความรับผิดชอบ

18. ติดตามและประเมินกระบวนการคัดกรองและการสัมภาษณ์ ณ พรหมแดนโดยอิสระเป็นประจำ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้อพยพทุกคนจะได้รับการปฏิบัติโดย สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

แนวทางที่ 7 :

การคัดแยกและการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ

รัฐ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศและองค์การภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้⁹ :

การคัดแยกและการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยงเฉพาะบางประการ ณ พรมแดนนานาชาติ

1. กำหนดหรือเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับมาตรการการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือภายในประเทศและช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์การระหว่างประเทศ และองค์การภาคประชาสังคม เจ้าหน้าที่พรมแดนควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้กลไกการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ และอีกทั้งควรได้รับข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการดังกล่าว

2. กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ใช้ได้จริงและขั้นตอนมาตรฐานสำหรับเจ้าหน้าที่พรมแดนเพื่อให้สามารถทำการคัดแยก และส่งต่อการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยงเฉพาะบางประการ ณ พรมแดน

นานาชาติได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ แนวทางปฏิบัติและขั้นตอนดังกล่าวควรจัดทำร่วมกับหน่วยงานภายในประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และองค์การภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

3. รับรองให้มีผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง ณ พรมแดนนานาชาติ เช่น ล่ามที่มีความสามารถ ซึ่งรวมถึงล่ามภาษามือ ผู้ให้บริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้ให้บริการด้านสุขภาพ ผู้ดูแลสำหรับเด็กที่พลัดพรากจากผู้ปกครอง และอื่น ๆ

4. จัดตั้งหน่วยเชี่ยวชาญหรือบัญชีผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับการส่งตัวไปปฏิบัติงาน ณ พรมแดนนานาชาติ เพื่อให้ความช่วยเหลือในขั้นตอนการคัดแยกผู้อพยพที่อาจตกอยู่ในความเสี่ยงเฉพาะบางประการ ณ พรมแดนนานาชาติ และในการส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

5. รับรองว่ากฎระเบียบเกี่ยวกับระบบการเข้าเมืองเปิดโอกาสให้ผู้แสวงหาที่ลี้ภัยสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการแสวงหาที่ลี้ภัย และสามารถเข้าถึงขั้นตอนการแสวงหาที่ลี้ภัยอย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

6. รับรองว่ามาตรการที่นำมาใช้กับสตรีตั้งครรภ์ แม่ใหม่ และ/หรือ แม่ที่อยู่ระหว่างการให้นมบุตร ครอบคลุมการเข้าถึงบริการดูแลสุขภาพมารดา การดูแลก่อนและหลังคลอด บริการดูแลสุขภาพสตรีฉุกเฉิน และการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขอนามัยทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธ์

⁹ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

7. ดำเนินการคัดแยกเด็กโดยเร็ว และปฏิบัติต่อผู้ที่อ้างว่าตนเป็นเด็กตามที่ผู้นั้นกล่าวอ้าง โดยอาจนำเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์อายุ มอบหมายผู้ดูแล และส่งตัวเด็กให้กับหน่วยงานคุ้มครองสิทธิเด็ก และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม กระบวนการพิสูจน์อายุควรเป็นมาตรการลำดับสุดท้ายที่เลือกใช้ และต้องดำเนินการโดยเร็ว เป็นมิตรต่อเด็ก และมีความอ่อนไหวต่อเพศสภาพ และดำเนินการในลักษณะสหวิชาชีพ และดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่คุ้มครองสิทธิเด็กหรือเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องและได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสมเพียงพอ ควรยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้กับผู้ที่ถูกประเมิน และบุคคลดังกล่าวควรมีโอกาสอุทธรณ์คำตัดสินต่อหน่วยงานอิสระ

8. รับรองให้มีการส่งตัวผู้เสียหายจากการทรมาณ การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย้ายยัดยัดคดีศรี ความรุนแรงและได้รับบาดเจ็บทางจิตใจ ซึ่งรวมถึง ผู้เสียหายจากความรุนแรงทางเพศและด้วยเหตุแห่งเพศ เพื่อเข้ารับบริการทางการแพทย์และการดูแลทางสังคม-จิตใจ และควรหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการซ้ำเติมบาดเจ็บทางจิตใจจากการดำเนินมาตรการใด ๆ ณ พรหมแดนนานาชาติ

การให้ข้อมูล

9. กำหนดขั้นตอนเพื่อให้แน่ใจว่าผู้อพยพจะได้รับแจ้งอย่างทันที ในรูปแบบที่เข้าถึงได้และในภาษาที่ตนเข้าใจ ถึงขั้นตอนการคัดแยกและการส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ สิทธิและหน้าที่ของตนในระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตาม และช่องทางเยียวยาสำหรับผู้อพยพ

10. รับรองว่าผู้อพยพจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรภายในประเทศและองค์กรระหว่างประเทศที่ให้บริการทางกฎหมายและความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แก่ผู้อพยพ โดยรวมถึง ข้อมูลติดต่อปัจจุบันและวิธีการติดต่อองค์กรดังกล่าว และรับรองว่าทุกคนที่มีความต้องการได้รับความคุ้มครองระหว่างประเทศจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง

การติดตามและความรับผิดชอบ

11. สืบสวนและดำเนินการลงโทษทางวินัยอย่างเหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่พรหมแดนที่ขัดขวางการเข้าถึงการคุ้มครองและบริการให้ความช่วยเหลือโดยการไม่ส่งตัวผู้อพยพเพื่อเข้ารับการคุ้มครองและบริการให้ความช่วยเหลือ และกำหนดมาตรการเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวอีก

แนวทางที่ 8 :

การหลีกเลี่ยงการกักกันผู้อพยพ

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้¹⁰ :

การห้ามมิให้มีการกักกันผู้อพยพโดยพลการ

1. แก้ไขตัวบทกฎหมายเพื่อบรรจุหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าจะไม่ใช้การกักกัน และกำหนดวิธีการที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อใช้แทนการกักกัน ดังนั้น การกักกันจึงควรเป็นมาตรการสุดท้ายที่จะนำมาใช้ในกรณีที่พิจารณาแล้วว่าทางเลือกอื่นที่จำกัดสิทธิน้อยกว่านั้นไม่เพียงพอต่อวัตถุประสงค์ที่ชอบธรรม
2. ป้องกันมิให้เกิดการกักกันโดยพลการโดยทำให้แน่ใจว่าการลิดรอนเสรีภาพใด ๆ ที่เกิดขึ้น ณ พรมแดนนานาชาติ (โดยรวมถึง การขนส่งในเขตหรือรอบ ๆ เขตพรมแดน) เป็นมาตรการสุดท้ายที่จะนำมาใช้ และมีการระบุเหตุผลของการกักกันโดยชัดแจ้งในกฎหมายภายใต้ขอบเขตและระยะเวลาที่จำกัด จำเป็นและได้สัดส่วน โดยที่ผู้อพยพจะต้องได้รับทราบเหตุผลของการกักกัน

3. คัดกรองและประเมินผู้อพยพเป็นรายบุคคล ณ พรมแดนนานาชาติ เพื่อให้แน่ใจว่าการกักกันนั้นกระทำโดยมีวัตถุประสงค์จำกัดที่ชอบด้วยกฎหมายตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และนำมาใช้เพียงแคในกรณีที่ไม่มีทางเลือกอื่นเท่านั้น

4. กำหนดและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับมาตรการคุ้มครองเชิงกระบวนการในการกักกันผู้อพยพ ซึ่งรวมถึง การขออนุญาตศาลและการตรวจสอบโดยศาลยุติธรรม การอุทธรณ์และการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อรับรองหลักความชอบด้วยกฎหมาย ความได้สัดส่วน และความจำเป็นในการลิดรอนเสรีภาพ และเพื่อทบทวนอย่างเป็นระยะถึงความจำเป็นและความได้สัดส่วนของการกักขังที่ยืดเยื้อ

5. ยกเลิกบทบัญญัติทางกฎหมายใด ๆ ที่อนุญาตให้มีการกักกันโดยไม่มีกำหนด ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัย เพื่อที่บุคคลที่อยู่ในสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่การกักกันแบบไม่มีกำหนดหรือยืดเยื้อจะไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพในลักษณะนี้ และให้สถานะผู้พักอาศัยชั่วคราวแก่ผู้อพยพที่ไม่สามารถถูกส่งตัวออกนอกราชอาณาจักรได้ บุคคลไร้สัญชาติ และและบุคคลที่ถูกปฏิเสธมิให้กลับเข้าอาณาเขตของประเทศต้นทางหรือประเทศที่อยู่อาศัย หรือผู้ที่เผชิญอุปสรรคในทางปฏิบัติในการเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือประเทศที่อยู่อาศัย

¹⁰ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

6. รับรองในกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติว่าจะไม่มีการกักกันตัวเด็กด้วยเหตุแห่งสถานภาพการย้ายถิ่น การเข้าเมืองหรืออยู่อาศัยแบบไม่ปกติของผู้ปกครอง โดยอาจปล่อยตัว หรือใช้มาตรการเชิงชุมชนที่ไม่ได้มอบอำนาจปกครองเด็กและสอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนแทนการกักกันตัว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุด

เงื่อนไขการกักกันตัว

7. รับรองว่าสภาพสถานกักกันเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (UN Standard Minimum Rules on the Treatment of Prisoners) และมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยสภาพการกักขังที่เกี่ยวข้อง

8. คัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์กักกันด้วยความระมัดระวัง จัดการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและเพศสภาพให้กับเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการฝึกอบรมด้านวัฒนธรรมและศาสนาที่เกี่ยวข้อง และทักษะพื้นฐานทางภาษาของภาษาที่ผู้อพยพที่ถูกกักกันใช้

9. ผู้อพยพที่ถูกกักกันทางปกครองจะต้องถูกกักกันในสถานที่ที่เหมาะสมและไม่อยู่ร่วมกับผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดอาญา

10. รับรองให้มีการกักกันผู้อพยพชายและหญิงแยกกัน เว้นแต่จะเป็นครอบครัวเดียวกัน และสรรหาและจัดเตรียมรายชื่อเจ้าหน้าที่ชายและหญิงในจำนวนที่เหมาะสมมาประจำที่ศูนย์สถานกักกัน เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่หญิงประจำการตลอดเวลาที่มีผู้อพยพหญิงถูกกักกัน

11. รับรองว่าในกรณียกเว้นที่เด็กถูกกักกัน เด็กจะต้องอยู่กับสมาชิกครอบครัว เว้นแต่จะมีเหตุอันควรที่จะแยกเด็กจากครอบครัว เด็กที่เดินทางโดยลำพังจะไม่ถูกกักกันร่วมกับผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่ญาติ และเด็กทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษาที่เหมาะสม หน่วยงานคุ้มครองเด็กควรมีหน้าที่รับผิดชอบหลักต่อเด็กมากกว่าหน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง

12. รับรองว่าการกักกันจะไม่ทำให้ผู้อพยพเสี่ยงต่อความรุนแรง การปฏิบัติที่โหดร้าย หรือการกระทำละเมิดทางกาย ทางจิตใจหรือทางเพศ ในกรณีที่ไม่สามารถรับประกันความปลอดภัยทางกายและทางจิตใจในสถานกักกันได้ เจ้าหน้าที่ควรใช้มาตรการอื่นแทนการกักกัน

การเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางด้านสิทธิมนุษยชน

13. จัดให้ผู้อพยพในสถานกักกันสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่เหมาะสมได้โดยไม่มีเงื่อนไข การบริการดังกล่าวควรมีความเหมาะสมต่ออายุ เพศสภาพ วัฒนธรรม และภาษา และให้บริการโดยเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติที่มีบทบาทหลักในการดูแลสุขภาพของผู้ที่ถูกกักกันตัว ผู้ที่มีความจำเป็นเฉพาะทางด้านสุขภาพ ซึ่งรวมถึง การดูแลก่อนและหลังคลอด ผู้ติดเชื้อเอชไอวี และสุขภาพจิต ควรได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม

14. จัดให้ผู้อพยพในสถานกักกันสามารถเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีคุณภาพ ไม่มีค่าใช้จ่าย และเป็นอิสระโดยไม่มีเงื่อนไข ตลอดจนบริการล่ามที่จำเป็น สำหรับวัตถุประสงค์ในการใช้สิทธิในร่างกาย การตรวจสอบโดยศาลถึงความชอบด้วยกฎหมายของการกักกันตัว หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น การเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการล่วงละเมิดต่างๆ ตลอดจนกระบวนการแสวงหาที่ลี้ภัย

15. รับรองว่าจะให้มีผู้ดูแลที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่เดินทางโดยลำพังเพื่อช่วยเหลือเด็กในการตัดสินใจทุกรูปแบบ

16. รับรองสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือทางกงสุล โดยกำหนดให้มีมาตรการในการอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างผู้อพยพในสถานกักกันและเจ้าหน้าที่กงสุลหรือเจ้าหน้าที่การทูตของประเทศตน รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของสถานกงสุล ข้อมูลติดต่อ และการเข้าถึงโทรศัพท์และวิธีการอื่นในการดำเนินการติดต่อดังกล่าว ทั้งนี้ ควรติดต่อเจ้าหน้าที่กงสุลเฉพาะเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ หรือให้ความยินยอมโดยสมัครใจและชัดเจน เนื่องจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้แสวงหาที่ลี้ภัยและผู้ลี้ภัย ตลอดจนคนกลุ่มอื่น เช่น ผู้อพยพแบบไม่ปกติ บุคคลที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ หากเจ้าหน้าที่กงสุลทราบโดยที่บุคคลดังกล่าวไม่ทราบและไม่ได้ให้ความยินยอม

17. รับรองการเข้าถึงขั้นตอนการแสวงหาที่ลี้ภัยที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพในเวลาที่เหมาะสมสำหรับผู้แสวงหาที่ลี้ภัยที่อยู่ในสถานกักกัน

18. ช่วยเหลือในการติดต่อและเข้าถึงสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรอื่น ๆ สำหรับการให้บริการด้านกฎหมายและความช่วยเหลืออื่นแก่ผู้อพยพในสถานกักกันและแจ้งให้ผู้อพยพทราบถึงสิทธิในการติดต่อองค์กรดังกล่าว

การติดตามและความรับผิดชอบ

19. จัดให้มีการติดตามและประเมินการกักกัน ณ สถานที่กักกันของหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองตัวอย่างอิสระ รวมถึง ผ่านกลไกป้องกันระดับชาติ สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ องค์กรระหว่างประเทศ สมาชิกรัฐสภา องค์กรภาคประชาสังคม และอื่น ๆ และโดยการอนุญาตให้กลไกเหล่านี้สามารถเข้าถึงผู้ถูกกักกันตัว และสถานที่กักกันได้

20. สืบสวนและดำเนินคดีกับข้อกล่าวหากรณีความรุนแรง การละเมิดทางเพศ หรือ การปฏิบัติที่โหดร้ายทารุณในรูปแบบอื่น ณ สถานที่กักกัน กำหนดมาตรการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำ และรับรองว่าผู้หญิง เด็ก คนชรา ผู้พิการ และบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับการสนับสนุนคุ้มครองในการแจ้งเหตุละเมิดดังกล่าว

© UN Photo/Marco Dormino

แนวทางที่ 9 :

การส่งตัวกลับหรือการส่งตัวออกนอก ราชอาณาจักรตามหลักสิทธิมนุษยชน

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาค
ประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณา
แนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้¹¹ :

*การเดินทางกลับหรือการส่งตัวกลับตามหลักสิทธิ
มนุษยชน*

1. รับรองว่าการส่งตัวกลับจากทุกพื้นที่ที่รัฐมีเขต
อำนาจและอำนาจควบคุมเหนือ ซึ่งรวมถึง สิทธิสภาพ
นอกอาณาเขตจะกระทำโดยสอดคล้องกับกฎหมาย
ระหว่างประเทศและโดยมีหลักประกันตามกระบวนการ
อันควร และควรห้ามมิให้มีการขับไล่โดยพลการหรือ
การขับไล่แบบกลุ่มที่เป็นการละเมิดต่อหลักการห้าม
ผลักดันกลับ และ/หรือการห้ามขับไล่แบบกลุ่มอย่าง
เคร่งครัด

การเดินทางกลับโดยสมัครใจ

2. ส่งเสริมให้เกิดการเดินทางกลับโดยสมัครใจมากกว่า
การส่งตัวกลับโดยบังคับ ซึ่งรวมถึง โดยการให้ข้อมูล
เกี่ยวกับกระบวนการเดินทางกลับโดยสมัครใจใน
รูปแบบที่เข้าถึงได้และในภาษาที่ผู้อพยพเข้าใจ ทั้งนี้
องค์กรภาคประชาสังคมควรมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล
ตามความเหมาะสม

¹¹ โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ
บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

3. รับรองว่าความยินยอมใด ๆ ที่ให้ไว้สำหรับ
กระบวนการส่งตัวกลับโดยสมัครใจนั้นเป็นการให้
ความยินยอมโดยสมัครใจและปราศจากการขู่เข็ญ
เช่น การขู่ว่าจะถูกกักกันตัวอย่างไม่มีกำหนด หรือจะ
ถูกกักกันตัวในสภาพเงื่อนไขที่ไม่เหมาะสม

คำสั่งให้ส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร

4. รับรองว่าการส่งตัวออกนอกราชอาณาจักรจะต้อง
ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเท่านั้นตามคำสั่ง
ให้ส่งตัวออกนอกราชอาณาจักรที่จัดทำขึ้นในรูปแบบ
ที่เข้าถึงได้ และเขียนโดยใช้ภาษาที่ผู้อพยพที่เกี่ยวข้อง
สามารถเข้าใจได้ ควรออกคำสั่งภายหลังจากที่ได้มี
การพิจารณาสถานการณ์ของผู้อพยพเป็นรายบุคคล
พร้อมเหตุผลที่เหมาะสมโดยสอดคล้องกับกฎหมาย
และมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ไม่
ว่าจะเป็นหลักการห้ามขับไล่โดยพลการ หรือห้ามขับ
ไล่กลุ่ม และหลักการห้ามผลักดันกลับ

5. รับรองว่าผู้อพยพมีความเข้าใจต่อมูลเหตุของคำสั่ง
ให้ส่งตัวกลับ การบังคับใช้คำสั่งให้ส่งตัวกลับ การ
เยียวยาที่จัดให้เพื่อทำหายความชอบของคำสั่งให้ส่ง
ตัวกลับ กำหนดเวลาจำกัดที่เหมาะสมในการอุทธรณ์
คำสั่ง และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึง ผลของ
การไม่ปฏิบัติตาม

6. ให้การเยียวยาสำหรับการต่อต้านคำสั่งให้ส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้อพยพอาจตกอยู่ในความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เช่น การทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี หรือดำเนินคดี หากถูกส่งตัวกลับ กลับเข้าไปอยู่หรือถูกส่งตัวกลับต่อไปยังสถานที่ที่พวกเขาอาจตกอยู่ในความเสี่ยงดังกล่าว

7. รับรองว่ามีผู้ดูแลร่วมเดินทางไปกับเด็กตลอดกระบวนการส่งตัวกลับ และรับรองว่าครอบครัวหรือผู้ดูแลจะได้รับการรับรองว่ามีภาระบุตุ และมีความชัดเจนเกี่ยวกับการรับตัวและการจัดการดูแลเด็กในประเทศที่เดินทางกลับ เด็กควรถูกส่งตัวกลับเฉพาะในกรณีที่ได้มีการพิจารณาผ่านกระบวนการที่เหมาะสมและมีส่วนร่วมแล้วว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับเด็ก

การกักกันตัวก่อนส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร

8. รับรองว่าการกักกันตัวใด ๆ โดยชอบและจำเป็นก่อนส่งตัวกลับนั้นสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมีการพิจารณาเป็นรายกรณีแล้วว่ามาตรการการไม่ควบคุมตัวนั้นไม่เหมาะสม ผู้ที่ถูกกักกันตัวควรได้รับแจ้งในรูปแบบที่เข้าถึงได้และในภาษาที่พวกเขาสามารถเข้าใจถึงเหตุผลของการกักกันตัวก่อนการส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร การเยียวยาต่อคำสั่งดังกล่าว และวิธีการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

การกลับเข้าประเทศ

9. กระบวนการเดินทางกลับต้องสอดคล้องกับสิทธิในการเคลื่อนไหวย่างเสรี รวมถึงสิทธิในการออกจกประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งรวมถึงประเทศของตน โดยอนุญาตให้ผู้เดินทางกลับเลือกรัฐที่ตนเดินทางกลับเข้าไป ภายใต้ความตกลงกับรัฐนั้น

10. รับรองว่าเจ้าหน้าที่พรมแดนและผู้อพยพตระหนักถึงข้อกำหนดด้านเอกสารของประเทศต้นทางและปลายทางของการที่ผู้อพยพเดินทางกลับไป และดำเนินการออกเอกสารเพื่อช่วยเหลือในการเดินทางกลับในกรณีที่เหมาะสม

11. รักษาความลับของข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับในระหว่างการร่วมมือระหว่างรัฐในกระบวนการส่งตัวกลับ การระบุตัวตนและการจัดการเอกสารที่จำเป็นในการส่งตัวกลับประเทศจะต้องจัดทำขึ้นโดยสอดคล้องกับพันธกรณีทางกฎหมายระหว่างประเทศในการรักษาความลับของข้อมูล ซึ่งรวมถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การเข้าเมืองแบบไม่ปกติ การแสวงหาที่ลี้ภัย สถานะด้านสุขภาพ สถานะความพิการและการติดเชื้อเอชไอวี และวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

12. เตรียมการเรื่องการรับตัวเพื่อให้แน่ใจว่าจะส่งตัวกลับไปยังสถานที่ที่ปลอดภัยของประเทศที่เดินทางกลับเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ผู้อพยพไม่ควรถูกส่งตัวกลับไปเผชิญสถานการณ์ความรุนแรงซ้ำ หรือในสภาพที่ไม่เอื้ออำนวย ที่ความปลอดภัยหรือสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพถูกคุกคาม เช่น การส่งตัวกลับไปยัง “พื้นที่ที่ไม่มีผู้ครอบครอง” ระหว่างพรมแดน ควรหลีกเลี่ยงการส่งตัวกลับหากสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพถูกคุกคามจากการขาดระบบสาธารณสุขที่เหมาะสม ขาดแคลนอาหาร น้ำ และสุขอนามัย การส่งตัวกลับไม่ควรกระทำในเวลากลางคืน รัฐที่ให้ความร่วมมือจะต้องคุ้มครองผู้อพยพและครอบครัวที่เดินทางกลับจากการแก๊งค์และเอาคืนจากกลุ่มอาชญากรรม ในประเทศที่พวกเขาเดินทางกลับไปหรือประเทศที่พวกเขาเดินทางจากมา

13. รับรองว่าจะไม่มีการส่งตัวเด็กให้กับเจ้าหน้าที่พรมแดนของประเทศผู้รับหากยังขาดความชัดเจนว่าเด็กจะได้รับการดูแลอย่างไร ครอบครัวไม่ควรถูกแยกจากกันในช่วงกระบวนการส่งตัวกลับประเทศ เด็กที่เดินทางโดยลำพังและเด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดาไม่ควรถูกส่งตัวกลับโดยไม่มีการตรวจสอบการดูแลที่เหมาะสมและจัดการเรื่องอำนาจดูแล และโดยไม่มีการติดตามหาสมาชิกในครอบครัวในประเทศที่จะส่งเด็กกลับไป

การส่งตัวออกนอกราชอาณาจักรกลับโดยบังคับ

14. รับรองว่าการขับไล่กลุ่มผู้อพยพเป็นไปตามข้อกำหนดของกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาพฤติการณ์อย่างรอบด้าน โดยชอบและโดยสุจริต ที่อาจห้ามมิให้มีการขับไล่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยชอบและโดยสุจริต โดยคำนึงถึงข้อห้ามมิให้มีการขับไล่กลุ่มตามกฎหมายระหว่างประเทศ

15. รับรองว่าจะไม่มีการดำเนินการส่งตัวกลับโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา และจะต้องหยุดกระบวนการเมื่อสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพถูกละเมิด หรือหากการดำเนินการส่งตัวกลับต่อไปจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยและศักดิ์ศรีของผู้อพยพหรือบุคคลที่ดำเนินการส่งตัวกลับ

16. ทีมเจ้าหน้าที่พรมแดนที่ดำเนินการส่งตัวกลับควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 1 คนที่เป็นเพศเดียวกันกับผู้อพยพ และหากเป็นไปได้ ควรพยายามคัดเลือกบุคลากรที่สามารถสื่อสารกับผู้อพยพได้ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ และในภาษาที่ผู้อพยพเข้าใจได้ และให้บริการล่ามในกรณีที่ไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาที่ผู้อพยพเข้าใจได้

17. คัดเลือกเจ้าหน้าที่พรมแดนอย่างระมัดระวังและฝึกอบรมตามความเหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่าการส่งตัวกลับประเทศในทุกขั้นตอนจะเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีศักดิ์ศรี การฝึกอบรมควรประกอบด้วยแนวปฏิบัติที่ดีตลอดจน การอบรมอิงสถานการณ์จริงในประเด็นการใช้มาตรการใช้กำลัง หรือการขู่เข็ญที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพ

18. รับรองว่าการผูกมัดทางร่างกายไม่ว่าในรูปแบบใด จะถูกนำมาใช้เพียงเท่าที่จำเป็นและได้สัดส่วนกับการต่อต้านของผู้อพยพตามที่ประมาณการตามจริงและตามความสมเหตุสมผลเท่านั้น และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การใช้วิธีการขู่เข็ญ การจำกัด หรือการใช้กำลังใด ๆ ที่อาจเป็นการปิดกั้นจมูกหรือปากของผู้อพยพ หรือบังคับให้เขาหรือเธออยู่ในท่าทางที่เสี่ยงต่อการขาดอากาศหายใจนั้นต้องห้ามโดยเด็ดขาด

19. รับรองว่าไม่มีผู้อพยพรายใดที่จะถูกส่งตัวออกนอกราชอาณาจักรเว้นแต่พวกเขาจะมีสุขภาพร่างกายที่พร้อมเดินทาง ในกรณีที่มีปัญหาสุขภาพที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล หรือสามารถสังเกตเห็นได้ว่าจะมีการใช้เทคนิคในการผูกมัดทางร่างกาย ต้องมีการตรวจสอบสุขภาพโดนแพทย์อิสระเพื่อพิจารณาความพร้อมทางร่างกายในการเดินทาง

20. ห้ามมิให้มีการใช้มาตรการหรือการรักษาที่ไม่ได้มีเหตุผลทางการแพทย์รองรับ เช่น การใช้ยาระงับประสาท ยาโคลมประสาท หรือยาอื่น เพื่อช่วยในการส่งตัวกลับประเทศ การใช้ยาในระหว่างการเดินทางกลับประเทศจะต้องได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากผู้อพยพเท่านั้น และเป็นการตัดสินใจทางการแพทย์สำหรับการเดินทางกลับของผู้อพยพ และเมื่อมีความจำเป็นในการใช้ยาของผู้อพยพที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของรัฐในการส่งตัวกลับ

การติดตามและความรับผิดชอบ

21. รับรองและจัดให้มีการติดตามอิสระเพื่อติดตามกระบวนการก่อนการส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร กระบวนการส่งตัวกลับ และการรับตัวผู้อพยพในรัฐผู้รับ เพื่อให้แน่ใจว่าดำเนินการไปโดยสอดคล้องกับมาตรฐานและกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมถึงเพื่อการป้องกันการทรมานและการทารุณกรรม และการผลักดันกลับ

© UN Photo/Ky Chung

22. รับรองว่าผู้อพยพได้รับทราบถึงสิทธิในการแจ้งเหตุละเมิด และผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิในระหว่างกระบวนการส่งตัวกลับสามารถยื่นคำร้องในระหว่างหรือภายหลังกระบวนการส่งตัวกลับ สามารถติดต่อได้ และสามารถขึ้นให้การต่อสู้ผู้กระทำความผิดทางอาญาและการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ (เช่น โดยการเดินทางกลับไปเพื่อให้การ หรือให้การผ่านลิงก์วิดีโอ) และการเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพในหรือจากประเทศที่

เดินทางกลับไปได้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการตามคำสั่งให้ส่งตัวกลับจะต้องแสดงตนอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อพยพสามารถระบุตัวตนเจ้าหน้าที่ได้ โดยการระบุชื่อ และหมายเลขประจำตัว (เจ้าหน้าที่) และไม่ควรมองใส่หน้ากาก หรือซ่อนรูปลักษณะภายนอกเพื่อให้แน่ใจที่ผู้อพยพสามารถแจ้งให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานมีอำนาจทราบถึงเหตุการณ์ละเมิดสิทธิมนุษยชน

แนวทางที่ 10 :

ความร่วมมือและการประสานงาน

รัฐ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมในกรณีที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาแนวทางชี้แนะดังต่อไปนี้¹² :

กรอบการดำเนินงานสำหรับความร่วมมือ

1. ลงนาม ให้สัตยาบรรณ และอนุวัติการตราสารระหว่างประเทศหลักกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนทุกฉบับ¹³ อนุสัญญาปี ค.ศ. 1951 และพิธีสารปี ค.ศ. 1967 ว่าด้วยสถานะภาพผู้ลี้ภัย, อนุสัญญาปี ค.ศ. 1954 ว่าด้วยสถานะของบุคคลไร้รัฐ, อนุสัญญาปี ค.ศ. 1961 ว่าด้วยการลดภาวะไร้รัฐ ตราสารระหว่างประเทศและแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ

¹² โดยที่ไม่กระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ และ/หรือ บทบัญญัติกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

¹³ ตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน 10 ฉบับหลัก ได้แก่ กติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง, กติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม, อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ, อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และพิธีสารเลือกรับ, อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติและสมาชิกในครอบครัว, อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

ทางทะเล อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพิ่มเติมว่าด้วยการต่อต้านการค้ำมนุษย์และการลักลอบขนผู้อพยพย้ายถิ่น ตลอดจนมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติ ทั้งนี้เพื่อขยายฐานความร่วมมือให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

2. จัดตั้งเวทีสำหรับความร่วมมือในการบริหารจัดการพรมแดน รวมถึงโดยการมอบหมายให้มีหน่วยงานกลางเป็นผู้ดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับประเทศ ทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศ

3. ให้ความร่วมมือข้ามพรมแดนเพื่อส่งเสริมให้เกิดมาตรการการย้ายถิ่นฐานและการบริหารจัดการพรมแดนที่อิงหลักสิทธิมนุษยชน มีความเท่าเทียม มีศักดิ์ศรี ชอบด้วยกฎหมาย และตั้งอยู่บนหลักฐาน ข้อมูล และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรพิจารณาประสานนโยบายและทรัพยากรเพื่อรับรองให้ผู้อพยพสามารถเข้าถึงช่องทางการย้ายถิ่นปกติได้อย่างเพียงพอ รวมถึง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการแรงงานข้ามชาติในทุกระดับทักษะ เช่นเดียวกับเพื่อวัตถุประสงค์ในการกลับคืนสู่ครอบครัว

การรับรองสิทธิมนุษยชน

4. รับรองว่าสัญญา ความตกลง กฎหมาย และนโยบายความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศนั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้อพยพ ณ พรมแดน ตามกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

5. ระบุสัญญา ความตกลง หรือกลไกความร่วมมือทวิภาคี หรือระดับภูมิภาคใด ๆ ที่ไม่ได้รับรองสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สัญญาดังกล่าวเป็นการละเมิดมาตรฐานสิทธิมนุษยชน รวมถึง หลักการห้ามผลักดันกลับ สัญญาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพรมแดนต้องสามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะและโปร่งใส และต้องไม่ยึดถือหรือตกลงเข้าทำสัญญากับประเทศที่ไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงการเคารพ การคุ้มครอง และการเติมเต็ม สิทธิมนุษยชน ณ พรมแดนนานาชาติได้

6. ระบุ แก้ไขเปลี่ยนแปลง และทบทวนข้อตกลงความร่วมมือ สัญญาการเดินทางเรือ การร่วมลาดตระเวน สัญญาแบ่งปันข้อมูล และสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานตรวจคนเข้าเมืองและสนาามบินไปประจำการ ณ เขตอำนาจนอกราชอาณาจักรที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชน

7. ระบุการรับประกันสิทธิมนุษยชนโดยชัดเจนไว้ในสัญญาและข้อตกลงเชิงปฏิบัติการ โดยรวมถึง สัญญาส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานตรวจคนเข้าเมืองและสนาามบินไปประจำการ เช่นเดียวกับคณะปฏิบัติการร่วมข้ามพรมแดน ยิ่งไปกว่านั้น ให้ยกเลิกสัญญาการปฏิบัติการร่วมที่เป็นการละเมิด หรือสนับสนุนการละเมิด กฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชน โดยให้มีผลบังคับในทันที

ความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย

8. รับรองการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สมาชิกรัฐสภา องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งรวมถึง สมาคมผู้อพยพที่มีส่วนร่วมในการร่าง แก้ไขเปลี่ยนแปลง และปรับใช้สัญญาหรือข้อตกลงบริหารจัดการพรมแดน เพื่อรับรองการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน

การเก็บรวบรวมและการคุ้มครองข้อมูล

9. เพิ่มความร่วมมือกับรัฐอื่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อเก็บรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการย้ายถิ่น ณ พรมแดนนานาชาติ ที่เคารพสิทธิมนุษยชน

10. กำหนดมาตรฐานการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการพรมแดน ซึ่งรวมถึงการข้ามพรมแดนแบบปกติและไม่ปกติ การลักลอบขนคนเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ กรณีการเสียชีวิตของผู้อพยพที่พยายามเดินทางเข้าและ/หรือข้ามพรมแดน ตลอดจนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ ความรุนแรง และเหตุการณ์ละเมิด ณ พรมแดนนานาชาติ

11. ระบุการรับประกันการคุ้มครองข้อมูลโดยชัดแจ้งไว้ในสัญญาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างรัฐ

และภายในรัฐ โดยหมายความรวมถึง การสร้าง “ไฟร์วอลล์ (Firewalls)” ระหว่างหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองและบริการสาธารณะอื่นๆ

การติดตามและความรับผิดชอบ

12. พัฒนาและบังคับใช้กลไกติดตามที่เป็นอิสระ เพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่พรมแดนทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในปฏิบัติการควบคุมเขตแดนที่ดำเนินงานร่วมกับรัฐอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

องค์การสหประชาชาติ

ซีเอช 1211 เจนีวา 10 – ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

โทรศัพท์ : +41 (0) 22 917 90 00

โทรสาร : +41 (0) 22 917 90 08

www.ohchr.org

ภาพหน้าปก :

UN Photo/ Martine Perret, UN Photo/UNHCR A. Duclos, IRIN/ Kate Thomas

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

Made of paper awarded the European Union Eco-label, reg.nr FI/11/1, supplied by UPM.